

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 18 (2669) 2001 GEGUŽĖ-MAY 1

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA - \$1

Kur darbo didvyriai?

Sakoma, kad lenkas už tėvynę gali lengvai mirti, bet tėvynės gerovei dirbti negali. Kaip toli nuo viso šito esame mes? Psichologams gal būtų įdomu tai patyrinėti. Eiliniai žmonės paprastai kalba apie tai, ką mato.

NUOSTABŲ ryžta, nuskambėjusi per visą pasaulį, parodė lietuviai prie Vilniaus televizijos bokšto ir seimo (tuomet Aukščiausiosios tarybos) rūmuose. Veržiantis į laisvę didvyriškumas pareikalavo gyvybių, o seimo rūmai lengvai galėjo virsti antraisiais Pilsnais. Tam buvo pasiruošta, apie tai atvirai kalbėta. Ir jeigu tai būtų įvykę, šiandien tauta, laisva ar vėl pavergta, didžiūtušė naujųjų laikų didvyriais, poetai kurtų apie juos dainas ir legendas. Įtemptų įvykių raida betgi pasisuko kita linkme – tauta išsikovojo laisvę. Lietuva susilaukė pasaulinio nepriklausomybės pripažinimo – atsivėrė nauji keliai, dar neaiškūs ir neišbandyti. Tautos priekyje atsistoję turėjo jausti tą patį ryžtą ir tą pačią vienybę, kuri juos jungė seimo rūmų apgulties metu. Deja, nieko panašaus nebebuvo. Užėjo kenksmingo byrėjimo laikotarpis – jeigu jau laisvę, tai kodėl nepasinaudoti, kodėl vėl žiauria bejėgė, pasimetusi ir nebevieninga. O trijų hektarų reformos tapo stačiai pajukos objektu, pilietybės įstatymas įžeidė kartu dėl tėvynės laisvės kovojusią išeiviją. Valstybėje atsirado daugiau kritikuojančių negu dirbančių, išskyrus tuos, kurie pamatė progą padirbėti grynai savo naudai, kol atsirastų tvarka, susidrausmės visuomenė, rinktai savo pareigas pradės atlikti policija. Nedaug ką pakeitė rinkimai vieni, rinkimai kiti. Tik sklido kalbos, kad valdžion patekę žmonės arba nesugeba dirbti tokio darbo, arba tyčia kenkia laukdami didžiojo kaimyno pagalbos. Greičiausiai, būta ir vieno, ir kito. O prapliupusios partijos kaip imanydamos šiaušėsi viena prieš kitą, naująjį gyvenimo būdą sūdydamos, kartindamos, kad skonis prastėjęs.

MIRTI už tėvynę šiuo metu niekam nereikia. Ir duok Dieve, kad nereikėtų, nors žuvusieji gerbiami amžinos atminties vainikais. Gyvybės aukų sudėta daug. Lietuvai šiandien reikėtų ir ateityje reikės ne mirties, bet darbo didvyrių, kurie aukotųsi kurdami gyvenimo gerovę visiems piliečiams, be jokių pašalinių išskaičiavimų stiprintų nepriklausomybės pamatus, gyventų ne vien tik sau, bet ir tautai, kurios ateitis priklausys nuo to, kas ir kaip šiandien daroma. Žinoma, tas lyg ir savaime suprantama, ir kažki ar bereikėtų apie tai kalbėti. Bet rūpestis paprastai neduoda ramybės. Daugumai lietuvių rūpi tautos ateitis, ne visiems vis tiek, kas bus po jų mirties. Kad tik stropiau ir įtemptu darbu galima pasiekti geresnių rezultatų, atrodo, turėtų būti visiems aišku. Valstybės vadovavimo darbuose kažkas lyg kitaip. Vis daugiau ir daugiau pasigirsta balsų, kad valstybės vadovai pirmenybę teikia ne priisiimtiems įsipareigojimams ir iš to kylantiems rezultatams, bet reprezentacijai, savo išorei ir populiarumui išlaikyti. Rodos, taip sutartinai visi ir žengia ta linkme, kad tuo išvaizdingumu, „vakarietiškos“ elgsenos stiliumi neatsilikytų nuo Amerikos visai nepaisydami, kiek tas valstybės išdžiūtinai kuoja. O vertėtų giliau panagrinėti, ar sekamas modelis iš tikrųjų yra idealas? Kalbant apie tėvynės darbo didvyrius tenka susimąstyti. Kur jie? O jeigu jų dar nėra, ar stengiamasi, kad jų būtų? O gal tokių ir nereikia? Gal užtenka pranašysčių, kad per keliolika metų Lietuva bus panaši į Daniją. Ar to reikėtų – klausimas kitas. Netruksta betgi nuomonių, kad Lietuva per keliolika metų turėtų būti panaši į LIETUVĄ. Savita, sustiprėjusi savo ūkiniais pamatais, išlaikiusi savo kultūrą ir tradicijas, išmokusi bendradarbiauti su kitais kraštais, ne akiai pamėgdžijanti, gerbianti darbą ir dorovę. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Kvebeke vėl ramu

Vakarų pusrutulio vadovai išsiskirstė balandžio 22, Kvebeke pasirašė konferencijos nutarimų dokumentą, kuriame žadėjo palaikyti demokratiją savo valdose (nedaryti karinių perversmų, stengtis nerinkti į valdžią tokių, kurie nepatinka JAV, kaip Čilės Allende) ir ruošti laisvos rinkos įgyvendinimui 2005 metais. Nors prekybą su JAV stengiasi palaikyti ir plėsti visi, bet kai kurie vadovai nebuvo patenkinti konferencijos nutarimais, galimu JAV ūkio augimu, kuris užgožtų mažųjų valstybių gyvenimo būdą bei kultūrą. Pagal bendro vidaus produkto statistiką JAV viršija visus su \$12.4 trilijonu (Brazilija \$1.1 trilijono, Kanada \$879 milijonų, Meksika \$637 milijonų, Argentina \$413 milijonų, visos 29 kitos valstybės \$1.57 trilijono). Bet šiuo metu Brazilija pirmąją Pietų ir Vidurio Amerikoje ir nenori lengvai prarasti šios garbingos vietos. Venezuelos prezidentas Hugo Chavez nepasitiki demokratija („Kai kurie išrinktieji jaučiasi gavę neginčijamą teisę apvogti, apgauti bei sunaikinti kitus“), Karibų salos nenori panaikinti

importo muitų, nes tai jų svarbus pajamų šaltinis. Kolumbija ir Peru labiausiai suinteresuotos tęsimu JAV karinės paramos (oficialiai) kovai prieš narkotikų auginimą ir prekybininkus, bet tie ginklai, atrodo, labiau reikalingi išlaikyti vadovams jų sostuose. Kanada neįstengė perkalbėti JAV, kad greičiau sutvarkytų bulvių ir medienos importo trukdymus. Žodžiu, daug kas turėjo šalutinių interesų. Labiausiai entuziastiški laisvos prekybos sutartimi (FTAA, Free Trade Area of the Americas), atrodo, yra JAV ir Meksika bei jų vadovai, du kaubojai (ranchers) draugai, Fox ir Bush.

Išsiskirstė ir protestuotojai, patyrę ašarinių dujų, vandens „patrankų“ srovės bei plastikinių kulų. Ši sykį pipirų (kaip Vankuveryje) negavo. Susirėmimuose su policija buvo apie 100 sužeistų abiejose tviros pusėse, 403 aktyvesni demonstrantai buvo suimti. Tai-kioje demonstracijoje dalyvavo apie 25,000, ir televizija juos rodė vos 2-3 minutes, tuo tarpu apie 1,500 agresyvių demonstrantų, kurie vertė 3 metrų aukš-

(Nukelta į 6-tą psl.)

„Tėviškės žiburių“ metiniame spaudos vakare Anapilio salėje. Viršuje – Lietuvos karininkai, stažavęsi Kanados kariuomenės bazėje Camp Borden; žemiau – garbės svečiai: Lietuvos ambasadorius dr. R. Sidlauskas, A. Sidlauskienė, KLB pirm. A. Vaičiūnas, A. Vaičiūnienė (trūksta nuotraukos nepatekusių gen. garbės konsulo inž. H. Lapo, G. Lapienės ir prof. A. Musteikio) Nuotr. B. Tarvydo

Lietuvos televizijų dabartis

HENRIKAS PAULASKAS

Masinės informacijos priemonių tarpe televizijai tenka ypac svarbus vaidmuo vien jau dėl to, kad didžioji gyventojų dauguma (apie 75%) neįstengia nusipirkti arba užsiprenumeruoti dienraščius. Lietuvoje dabar dirba visuomeninė transliuotoja „Nacionalinis radijas ir televizija“, kuri gauna dotacijas iš valstybės biudžeto (šiais metais apie 35 milijonus litų), užsidirba iš reklamos, garso ir vaizdo juostų prekybos.

Ši organizacija paveldėjo labai didelę ir vertingą televizijos techninę bazę, didelius pastatus su devynių aukštų redakcijų korpusu, moderniomis studijomis, milžiniškos dekoracijos, drabužinių, kino ir video juostų kolekcijas, visų rūšių remonto dirbtuves ir kt. Po 1991 m. sausio 13 d. okupantų užpuolimo visas šis turtas buvo atnaujintas, gauta didelė Vakarų šalių pagalba.

Ši televizija turi kilnojamą transliavimo stotį ir gali vykdyti transliacijas iš bet kurios Lietuvos vietos. Deja, „Nacionalinė televizija“ visa įranga priklauso tik iki siųstuvų – televizijos antenos; Vilniaus televizijos bokštas, visi siųstuvai bei retransliatoriai priklauso ryšinininkams ir už šias paslaugas tenka brangiai mokėti.

Per eilę paskutinių metų „Nacionalinė televizija“ išgyvena sunkią finansinę krizę – jos skolos dabar siekia 17.5 milijono litų. Čia dirba didelis apie 1150 įvairių sričių specialistų kolektyvas.

Vadovauja generalinis direktorius, kurį renka 12-kos žmonių taryba, sudaryta iš įvairių organizacijų bei kūrybinių sąjungų atstovų. Per pastaruosius dešimt metų jau pasikeitė net dešimt generalinių direktorių! Yra siūlymų įvesti abonentinį visuotinį gyventojų mokestį už naudojimąsi televizija, bet nė vienas seimas tam nesirytė – žmonės ir taip skursta nuo nepakeliamos visokiųjų mokesčių naštos.

Šiomis dienomis televizijos vadovybėje vėl krizė – ką tik atsistatydino generalinis direktorius menotyrininkas Vaidotas Žukas (gimęs 1956 m.). Valstybės revizija rado daug nepateisinamų padarytų išlaidų, kai kurių išlaidų atlyginimų.

Programos

Nepaisant visų vidaus sunkumų, „Nacionalinė televizija“ turi didelį autoritetą respublikoje, jos transliuojamos žinių laidos, vakarinė „Panorama“ – viena iš populiariausių, labiausiai žiūrimų. Programa pradėdama 6 v.r. ir tęsiasi iki 8 v. Popietinė programa prasideda 4 v.p.p. ir tęsiasi iki vidurnakčio. Laidas ruošia atskiros redakcijos. Daug dėmesio skiriama švietėjiškom, dokumentinėm laidoms, labai vertingos ir aukšto meninio lygio yra laidos vaikams. Pagarsėjo daugelio serių vaidybinis filmas „Giminės“ bei jo tęsinys, savaitinės laidos apie mažus Lietuvos miestelius, laidos krepšinio ir automobilizmo mėgėjams ir kt.

„Nacionalinė televizija“ siekia nepriklausyti jokiom politinių partijų įtakom, vadovaujasi tik iki siųstuvų – televizijos antenos; Vilniaus televizijos bokštas, visi siųstuvai bei retransliatoriai priklauso ryšinininkams ir už šias paslaugas tenka brangiai mokėti.

„Nacionalinė televizija“ išgyvena sunkią finansinę krizę – jos skolos dabar siekia 17.5 milijono litų. Čia dirba didelis apie 1150 įvairių sričių specialistų kolektyvas.

Vadovauja generalinis direktorius, kurį renka 12-kos žmonių taryba, sudaryta iš įvairių organizacijų bei kūrybinių sąjungų atstovų. Per pastaruosius dešimt metų jau pasikeitė net dešimt generalinių direktorių! Yra siūlymų įvesti abonentinį visuotinį gyventojų mokestį už naudojimąsi televizija, bet nė vienas seimas tam nesirytė – žmonės ir taip skursta nuo nepakeliamos visokiųjų mokesčių naštos.

nė laida „Be tabu“, rimtas socialines temas nagrinėja „Lietuvos ryto“ laida su populiariausiu TV žurnalistu Henriku Vaitiekūnu (beje, kaip ir daugelis, išaugusi „Nacionalinėje TV“). „TELE-3“ orientuojasi į poilsio, pramogines laidas, perka naivokų užsienio kino serialus.

Visoje Lietuvoje taip pat matomos LNK televizijos laidos (Laisvas nepriklausomas kanalas). Priklauso jis akininkams, taip pat ir iš užsienio. Stotis savo veiklą pradėjo atkūrus Lietuvos nepriklausomybę Lapių gyvenvietėje prie Kauno.

Kaip ir kitos TV, išsilaiko iš reklamos, daugiausia pasaulinių firmų, nes lietuviškas smulkus verslas sunkiai įstengia reklamuotis, gal tik gėrimų, ypac alaus, gamintojai tam negaili pinigų.

LNK televizijoje garsėja bene pati populiariausia iš visų televizijų laida, pramoginė politinės satyros laida – „Dviracio žinios“, kuri atsiliepia į visas dienos aktualijas, negailestingai pliekia politikų klaidas ir netaktus, taikliai parodijuoja. Šia laidą ruošia garbėsė pramogų ir humoro meistras Arūnas Valinskas, Vytautas Šerėnas, Haroldas Mackevičius, aktorė Kristina Kazlauskaitė ir kt. Jų parodijos būna labai aštrios ir negailestingos, bet visados taiklios.

Labai populiarų yra sutoktinių Kudabų ruošia publicistinė laida „Srovės“ aktualiais, neretai ir skaudžiais mūsų gyvenimo klausimais.

Viena iš stipresnių komercinių televizijų yra BTV – „Baltijos televizija“, bet paskutinių metų ji atrodo, turi tam tikrų kūrybinių ir finansinių sunkumų. Trečiadieniais vakare per šį kanalą yra transliuojama labai populiarų žurnalisto Vytauto Matuliavičiaus autorinė laida, per eilę metų pelniusi visus Lietuvos žurnalistų konkursinius prizus. Čia nagrinėjamos pačios opiausios teisėtvarkos ir ekonomikos problemos, parenkami ypac įdomūs pašnekovai.

(Nukelta į 2-rą psl.)

Savaitė Lietuvoje

Metinis prezidento pranešimas

Balandžio 19 d. Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus seime padarė trečiąjį per savo kadenciją pranešimą. Jame jis apžvelgė dabartinę Lietuvos būklę ir politinių procesų vyksmą, nubrėžė svarbiausius Lietuvos uždavinius, jos perspektyvą. Kaip rašo ELTA/LGTIC, V. Adamkus išdėstė Lietuvos vidaus ir užsienio politikos principus, aptarė mokesčių sistemos pertvarką, socialinės ir sveikatos apsaugos, švietimo, valstybės tarnybos bei kaimo reformas.

Dėl užsienio politikos jis pabrėžė, kad priimtas Lietuvos sprendimas jungtis į euroatlantines struktūras yra visuotiniai pripažįstamas kaip esminis savarankiškos valstybės apsisprendimas. Jo nuomone, visos reformos turi remtis trimis pagrindiniais tikslais: pirmas – išlaisvinti žmogaus iniciatyvą, stiprinti jo savarankiškumą ir atsakomybę; antras – išplėtoti skirtingų visuomenės grupių bendradarbiavimą; trečias – sustiprinti valstybę, sukurti joje patikimą demokratine tvarką.

Prezidento teigimu, reikia efektyviau spręsti nedarbo ir skurd problemas, užtikrinant nuoseklų ūkio plėtrą ir kokybišką bei visiems prieinamą švietimą. Skaudžias korupcijos problemas turi išspręsti atviras valdžios ir verslo bendradarbiavimas. Jis ragino pereiti nuo žemės grąžinimo prie žemės reformos darbų ir efektyviau naudoti valstybės ir būsimas Europos sąjungos lėšas.

Prezidentas pabrėžė, kad intelektualinė kūryba ir žiniomis grindžiama veikla, ne materialinių vertybių gausinimas veda ir ves visuomenę į priekį. Būtinai pereiti iš strategijų rašymo į konkrečius veiksmus. „Lietuvos modernizavimas, kartu ir laisvo tautos gyvenimo perspektyvos, šiandien priklauso nuo švietimo ir mokslo plėtotės, nuo valstybės investicijų į žmones“. Jo teigimu, būtina sukurti valstybinį vaikų registrą, visuotinio priešmokyklinio ugdymo sistemą, vaikams užtikrinti socialines mokymosi sąlygas, padaryti naudingas bendrojo lavinimo mokyklas, sustiprinti aukštojo mokslo sistemą, pasiekti efektyvios mokslo, studijų ir verslo sąveikos.

V. Adamkus teigė, jog politinę valdžią stiprina sprendimų viešumas, o piliečių pasitikėjimą ir įtarumą mažina atvira partijų veikla. Nuo valdymo reformų sėkmės priklausys „ar atsirastų daugiau teisingumo mūsų gyvenime“. Baigdamas jis priminė, kad „mus jungia ne prievara ir neapykanta, bet laisvė ir iš jos kylantis tarpusavio įsipareigojimai“.

Lankėsi senatorių patarėjai

Lietuvoje balandžio 8-10 d.d. lankėsi penki JAV Senato

asignavimų komiteto respublikonų senatorių patarėjai, praneša ELTA/LGTIC. Jų vizito tikslas buvo susipažinti su Lietuvos ginkluotųjų pajėgų plėtra bei JAV teikiamos karinės paramos Lietuvai panaudojimu. Delegacija lankėsi Ruklos karinio mokymo centre bei Regioniniame oro erdvės stebėjimo centre Karmėlavoje. Amerikiečiai susitiko su Lietuvos pareigūnais finansų ministerijoje, Energetikos kaimų komisijoje, užsienio reikalų viceministeriu, vyriausioju Lietuvos išjūngimo į SAS (NATO) koordinatoriumi Giedriumi Čekuoliu; susipažino su Vertybinių popierių birža, lankėsi Baltijos-Amerikos partnerystės fonde.

JAV Senato asignavimo komiteto darbas yra biudžeto lėšų detalus paskirstymas. Komitetas teikia siūlymus dėl JAV paramos Lietuvos krašto apsaugai, teisėsaugai, humanitarinėms sritims. Šiais metais Lietuvai buvo skirta apie 7.5 mln. JAV dolerių, kurie naudojami Lietuvos kariuomenės plėtros reikmėms.

Transporto sutartys

Balandžio 24 d. Briuselyje buvo pasirašyta Lietuvos ir Belgijos sutartis dėl oro susisiekimo bei Lietuvos, Belgijos ir Liuksemburgo sutartis dėl jūrų transporto, praneša BNS/LGTIC. Sutartis pasirašė Lietuvos susisiekimo ministeris Dailis Barakauskas. Susitikime su Belgijos transporto ministere Isabelle Durant buvo aptartos bendradarbiavimo galimybės Lietuvai stojant į Europos sąjungą, Belgijos patirtis ir pirmumai šioje srityje. D. Barakauskas taip pat susitiko su Europos komisijos pareigūnais, su kuriais buvo aptarti derybų dėl stojimo į ES klausimai transporto politikos skyriuje, jūrų ir aviacijos saugos klausimas, ryšiai su Karaliaučiaus sritimi. Iš Briuselio ministeris vyko į Kazachstaną dalyvauti transporto ir muitinių vadovų pasitarime.

Pralenkė prezidentą

Lietuvos krikščionių demokratų sąjungos pirmininkas Kazys Bobelis populiariausių politikų sąrašą pralenkė prezidentą Valdą Adamkų ir pirmą kartą užėmė antrąją vietą, skelbia BNS/LGTIC. Apklauso duomenimis, K. Bobelio populiarumas pakilo 3 punktais kovo mėnesį, ir dabar jį remia 57% apklaustųjų. Pirmoje vietoje esančią LSDP vadovu, buvusiu prezidentu Algirdu Brazausku pasitiki 72%. Trečią vietą užima prezidentas Valdas Adamkus, kurį palaiko 55%.

Nusmuko naujosios politikos koalicijos vado, ministerio pirmininko Rolando Pakso ir seimo pirmininko Artūro Paulausko populiarumas – atitinkamai 9 ir 11 punktų. Ministeriu pirmininku pasitiki 51% apklaustųjų, A. Paulausku – 45%.

(Nukelta į 2-rą psl.)

Šiame numeryje

Kur darbo didvyriai?

Nedaug ką pakeitė rinkimai vieni, rinkimai kiti

Lietuvos televizijų dabartis

Aukšto meninio lygio yra laidos vaikams

Europos kraštai, ieškantys saugumo

Taikus sugyvenimas su kaimynais priartinę Rusijos išjūngimą

Lietuvė motina – gėrio įkvėpėja

Vaikai sekiojo paskui ją, glaudėsi ir jautėsi saugūs

Svarbiausia gyvenimo naujiena

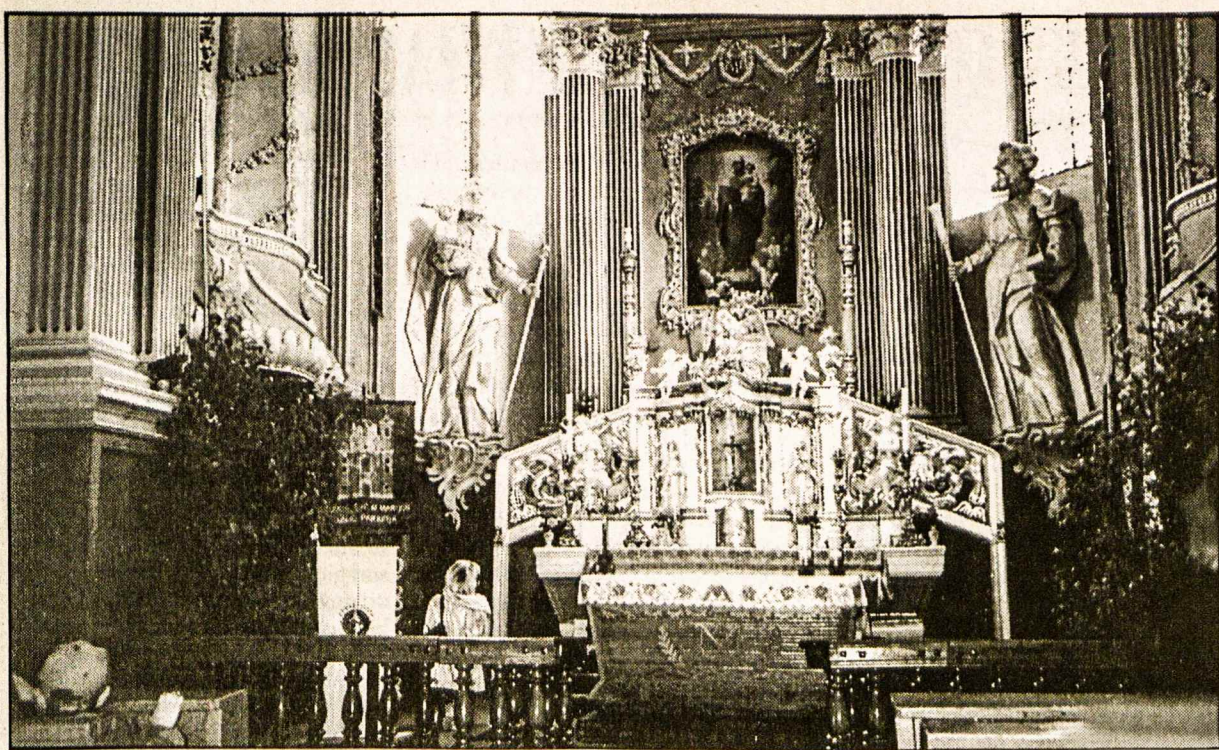
Lietuvoje yra labai reikalinga evangelizacija

Šiaulių dainininkai Čikagoje

Septyni amerikiečiai yra dainavę Šiaulių un-to chore

Mažosios Lietuvos enciklopedija

Siūlymas įtraukti sovietinių laikų žymūnus neįprastinas

Šiluvos šventovės vidus 2000 metų vasarą. Ją labai gausiai lanko maldininkai, ypač atlaidų metu

Lietuvė motina - gėrio įkvėpėja

T. SEKONIENĖ

Spaudoje skaitome apie veikėjus, rašytojus, muzikus, menininkus. Prisiminkime ir mūsų kaimo moterį – motiną, kuri sunkiame tautos kelyje didelį vaidmenį atlieka.

Dauguma mūsų vyresniųjų esame kilę iš kaimo, tad mintimis nusikirkime ten. Rodos ir matai meile spinduliuojančias motinos akis, girdi iš širdies plaukiančius žodžius.

Mūsų lietuvių ūkininkės neturėjo laiko atsisėdusios sekti vaikams pasakas, žaisti su jais, nes namų ūkio darbai primityviomis sąlygomis buvo neužbaigiami. Ji dirbo, bėgo, o vaikai sekiojo paskui ją, pasakojo jai savo sėkmes ir nesėkmes, glaudėsi prie jos ir jautėsi saugūs.

Motina kalbėjo pavyzdžiais, paremtais širdimi ir taip nejučiomis įtraukė vaikus į gėrio sėkimą.

Laiko tėkmėje lietuvių motinos kelias labai erškėčiuotas: okupacijos, tremties, kankinimai. Poetas Aistis rašo: „Pracis gyvenimas, praeis sunki darbytė, paliks skruostai nuo asarų nublukę, tik širdyje tvyro astrūs kalvajiai“.

Baudžiosios darbuose

Lietuviai vergai dirbo ponų dvaruose. Atliekamą darbo priverdavo vadindavo *lažu*.

Mano senelis, dalyvavęs 1863 m. sukilime, atsiminė tas lažo dienas ir vaikams pasakodavo. Pvz. jo pažįstamas vaikas ruošėsi vesti. Apie vedybas turėjo pranešti dvaro ponui. Pranešus, ponas susirūpino, kad užsakai šventovėje nespės išeiti iki Gavėnios. Vaikinas atsakė, kad pirmas užsakas jau buvo paskelbtas. Ponas labai įtūžo: kodėl ne jam pirmiausiai pranešta? Pašaukė vyrą, kuris įkirto vaikiniui 30 rykščių. Grįžo su dideliu mėlynėm kūne, bet vestuvės įvyko.

Senelis pasakojo, kad moterys tris dienas savaitėje turėjo eiti lažo. Kartais net 6 kilometrų reikėjo eiti pėsčiomis į darbą. Motinos, išeidamos į lažą, pririšdavo vaikus prie lovos, pa-

dėdavo duonos, vandens, pieno (jei turėdavo). Galima suprasti, kokioje būklėje motinos rasdavo vaikus sugrįžusias.

Grožėjomės senelio pasakojimu apie motiną, kuri vakare suklupdydavo paauglius, liepdavo bučiuoti žemę ir kalbėti: „šventa žeme, tu mane nešioji, tu mane peni, tu guodi“.

Užaugę vaikai spaudos draudimo laikais ėjo į Prūsų parnešti šviesos – lietuviškų knygų. Už lietuvišką žodį daug atsidūrė kalėjimuose, Sibire, Muravjovo kartuvėse.

Tos kovos truko iki laisvės atgavimo. Laisvės varpą išgirdęs jaunimas paliko arklą ir bėgo kovoti. Ėjo į mirtį, nes juos vedė tėvynės meilė, kurią įkvėpė jų paprastos motinos.

Nepriklausomybės iškovojo

1918 m. Lietuvos nepriklausomybė atgauta. Kraštas okupuotas nualintas, skurdus. Okupantų juk norėjo, kad Lietuva būtų „tamsi ir juoda“. Trūko mokyklų, trūko mokytojų. Įvairūs sandėliai, ūkininkų seklyčios virto klasėmis. Daugelis tėvų rūpinosi, kad vaikai, baigę pradinę mokyklą, stotų į gimnaziją. Tėvai bemoksliai rūpinosi, kad jų vaikai siektų mokslo. Kartais gal tėvas suabejojo ar verta tiek aukotis, bet motina aukojosi besąlyginai.

Kraštas šviesėjo, ir moters būklė gerėjo. Deja, neilgai truko laisvės dienos.

Marija Pečkauskaitė rašė: „Viskas praėjo, viskas prabėgo. Praėjai ir tu, Motin, į dausas išlėkus iš lizdo... lizdą viešulas sudraskė“. Tokia mūsų šalies lemtis.

Raudonasis viesulas

Užėjo viesulas – *komunizmas*. Išdraskė šeimas, sunaikino mūsų soduose skęstančias sodybas. Vienus vežė Sibiran kancionis ir mirčiai, kitus suvarė į bolševikinius dvarus nužmoginti. Vertė išsižadėti savosios kalbos, papročių, vertė gesinti per amžius kurentą šventąją ugnį – religiją. Stengėsi mažinti tėvų autoritetą, vadindami juos atsilikėliais, neišmanėliais.

Laimei, neįveikė užgesinti motinos širdyje meilės ir aukos dvasios. Tos meilės ir aukos veikiami ėjo lietuviai į miškus, kur laukė skurdas ir mirtis. Ryšium su tuo trumpai papasakosiu apie savo motiną.

Augome 8 vaikai, bet sovietams užėjus, ūkyje buvo likę tik du broliai ir motina. Brolius komunistai ėmė persekioti, įžeidinėti, vadino „liaudies priešais“, „buržuais“ ir t.t. Broliai nutarė eiti į mišką partizanauti. Motina atsisveikindama įspaudė ir rankas vienam kryželi, kitam rožinį ir drebančiu balsu tarė: „Vaikeliai, tebūna tai jums stiprybė“.

Liko viena. Atėjo stribai, išvedė į kiemą, pastatė prie sienos ir atstatė šautuvą. Motina prašė 5 min. laiko. Davė. Ji persižegnojo, sukalbėjo maldą ir tarė „pasiruošus“. Budeliai įtūžo, parvertė ją, ėmė spardyti ir vos gyvą paliko. Atsipeikėjusi nakčiai paliko savo sodybą ir išėjo į nežinią. Tolimesnei odisejai reiktų daug vietos...

Pagalvokim, – koks skausmas motinų, kurios nuėjusios į turgaus aikštę, pamatė nukankintą ir išniekintą sūnų ar dukrą.

Vaidžiai apie motinų skausmą rašo poetas Bradūnas: „Dabar tik motina skalbia, skalbia ir skalbia kultuve klevo sūrų nuo asarų vandenį nužudytų sūnų kruvinus marškinius ir nei laumės, nei drobių audėjos neateina talkon“.

Motinos paguoda ir meile gaivinosi ir Sibiro taigose iš-tremtieji. Rašytojas Miškinis rašo („Sulaužyti kryžiai“): „Šią naktį motulė buvo atėjus, plaukus glostė, guodė mane, sakė, kad daug prikentėjus. Mano kalbėta, verkta sapne asaros lieta ant pagalvėlio nuo netikėto sapno graudaus“.

Tremtinys Ardžijauskas („Tremties Lietuva“) rašo: „Ištvėriau viską, viską iškentėjau, nors toks šaltas Sibiro dangus, nes tu, Motin, visuos kelių mane lydėjai ir saugojai lyg angelas šviesus“.

Po visų kančių sukilo tauta. Glūdanti dvasinė jėga išsiveržė, ir nei tankai, nei mirtis nebesulaikė. Nepriklausomybė atgauta, bet mūsų Lietuva labai nusikurdinta ekonomiškai, o dar labiau dvasiškai. Komunizmas iš daugelio jaunų širdžių atėmė religiją, artimo meilę, išmokė vogti, girtuokliauti, meluoti...

Bet būkime optimistai, dar yra tautoje idealistai, kurie rūpinasi, dirba gėrio linkme. Lietuvoj dar yra daug kilniųjų moterų – motinų. Jos rūpinasi ne tik šalpa, bet ir dalyvauja kultūriniam gyvenime, stengiasi atgaivinti religiją, moralę. Mažiau kritikokim, daugiau padėkim. „Užgims darbai, prašvis laikai, atgims jauna Tėvynė“ (Maironis).

Svarbiausia gyvenimo naujiena

Iš pokalbio su misijonieriumi iš Lietuvos pranciškonu kunigu Gediminu Numgaudžiu, vadovavusiu Gavėnios rekolekcijoms lietuvių telkiniuose Kanadoje

– Kas Jūsų nuomone yra svarbiausia žmogaus gyvenime?

– Žmogaus gyvenimas susideda iš gerų ir blogų naujienų. Pasaulyje yra daug gerų naujienų. Visokie mokslo, meno pasiekimai, atradimai medicinos srity džiugina žmones ir palengvina jų gyvenimą. Žmogui reikia kasdien gerų naujienų, kurios keistų jo gyvenimą, jo santykių su žmonėmis. Yra viena gera naujiena visiems laikams, visam pasauliui, kiekvienam žemės gyventojui: Dievas myli žmogų. Jis apsireiškia mums kaip Meilė – atleidžianti, išlaisvinanti ir gydanti. Šita žinia viršija visus mokslo atradimus ir pasiekimus. Tai amžina gera žinia žmonijai.

– Ar tai nauja sąvoka – geroji naujiena?

– Kitaip mes tą gerąją žinią vadiname senu, įprastu žodžiu – Evangelija. Jos skelbimą vadiname evangelizacija. Šv. Tėvas Jonas Paulius II ragina iš naujo evangelizuoti Europą.

– Kaip tai suprasti? Juk Europa – sena krikščionybės tvirtovė.

– Krikščionys užmiršta Evangeliją. Todėl reikia vis iš naujo išgirsti, iš naujo permąstyti ne tik protu, bet ir širdimi. Proto suvokimas dažnai lieka tik teorijos lygyje, o širdimi suvokta tiesa tampa gyvenimu.

– Kokia buvo evangelizacijos pradžia Lietuvoje?

– Negalima pamiršti, kad keletą šimtmečių krikščionybė buvo diegiama lenkiškos kultūros pavidalu, visa, kas lietuviška, buvo niekinama. Tai padarė didelę žalą Lietuvoje. Nors atrodė gražios katalikybės formos Lietuvoje, bet rimčiau įsižiūrėjęs pamatai, kad tai yra tik formos. Negalio sureikšminti ir sulyginti visų. Yra nuostabių krikščionių, kurie gyvena intuityviai. Galbūt kaip žemdirbiai iš tos tyros žemdirbio širdies, nuolat bendraujanti su gamta, kyla tas Dievo pažinimas, Dievo meilės priėmimas. Prieškarinėje Lietuvoje buvo didelis religingumas, bet evangelinio džiaugsmo kažin ar labai gausiai rasim.

– O kaip dabar Lietuvoje?

– Ir šiais laikais, po soviet-

mečio, po ateistinės represijos, iš tikrųjų yra sunki padėtis, kadangi buvo jėga plėšiamas tikėjimas. Žmonės neturėjo Šv. Rašto, dvasinės literatūros. Daugiau buvo iš lūpų į lūpas perduodamas tikėjimas močiutėms dėka. Ir susiformavo siauras požiūris į krikščionišką gyvenimą, paremtą Dievo baime – nedaryk to... nedaryk ano... Aš manau, kad daugelio katalikų tikėjimas Lietuvoje yra pagrįstas ne Dievo meile, bet pragaro baime.

– Bet juk žmonės eina į pamaldas, pvz. Kretingoje vos sutelpta sekmadieniai per šv. Mišias?

– Mes kartais garbinam Dievą, kalbam apie Jį, meldžiamės Jam, bet nelabai klausome ką Jis mums sako. Mes susidarome savo įvaizdį iš savo gyvenimiškos patirties, pilnos nuoskaudų, įžeidimų, žiaurumo. Susidarome Dievo – griežto Teisėjo, Baudėjo, Persekiojo, o ne mylinčio Tėvo įvaizdį. Iš tikrųjų Dievas yra mylintis Tėvas, Jis šaukia mus per Jėzų Kristų į Dievo vaikų gyvenimą, Dievo vaikų laisvę, į tą gyvenimą, kurį Jis yra paruošęs, o ne kurį mes esame susikūrę. Taigi Lietuvoje yra labai reikalinga evangelizacija, kad ta geroji naujiena pasiektų kiekvieną žmogų.

Šia proga noriu priminti, kad Mažesniųjų brolių ordino Šv. Kazimiero provincijos broliai per sausio mėnesio kapitulą mane paskyrė evangelizacijos ir misijų sekretoriumi. Telšių vyskupas Antanas Vaičius taip pat yra paskyręs mane atsakinguoju sekretoriumi už Telšių vyskupijos evangelizaciją. Nuolankiai prašau brolių ir sesių pagalbos šitame darbe, šitos misijos. Jūsų piniginės aukos bus didelis prisidėjimas prie šito darbo. Jauni žmonės galės daugiau jėgų, kūrybos įdėti šitoje misijoje, evangelizacijoje. Nes viskas Lietuvoje, kaip ir Kanadoje, kainuoja – ir kuras, ir telefonai, ir paštas, ir kompiuteriai, ir visokios technikos priemonės, kurios reikalingos šiais laikais. Aukoti galima į sąskaitas Toronte ir Hamiltone „Lietuvos evangelizacijai“. Prisiškėlimo parapijos kredito kooperatyvo sąskaitos nr. 173871.17; „Talkos“ kredito kooperatyvo sąskaitos nr. 1552178. J.P.G.

Žodžio šviesa - kaip žvakės

Lietuvos kaimo rašytojų suvažiavimas

JUSTINAS BALTRUŠAITIS

Gražią pavasario dieną suvažiavo į Jonavą Lietuvos kaimo rašytojai švesti pirmosios III tūkstantmečio pavasario šventės, įžanginio renginio iš numatytų 9 renginių, skirtų Lietuvos tūkstantmečiui. Kaimo rašytojų sąjungos pirm. Kostas Federavičius pasakė: niekas dabar negali pasakyti, koks Lietuvos dangus buvo 1009-ais metais, todėl mes apžvelgsime Lietuvos kelią nuo pirmutinių žinomų įvykių iki šių dienų, apžvelgsime ir mūsų KRS veiklos kelią. Pranešė, kad į šventę atvažiavo kaimo rašytojų iš 38 Lietuvos rajonų, atvyko ir svečių, mūsų rėmėjų. Suminėjo ir septyniolika pavardžių tų kaimo rašytojų, kurių jau niekad nesutiksime gyvų. Jų šviesų atminimą pagerbė visi sustoję tylos minute.

Svarbiausioji gija tęsiasi per visą renginį – pagarba lietuviškam žodžiui, kuriuo kuriama

mūsų tautos kultūra. Ne veltui K. Federavičius pasakė, kad žodžio šviesa kaip žvakės – amžina. Buvo kviečiami tarti žodį kaimo rašytojai, išleidę daugiausia brandžių kūrinių. Pagarbos susilaukė ir rėmėjai, prisidėję prie kultūros ugdymo. K. Federavičius priminė, kad mes kaip tik laiku atėjome iš atkurto Vinco Kudirkos redaguoto „Ūkininko“. Šiam autoriui priklauso ir Tautiškos giesmės žodžiai. Visi sustoję sugiedojo Lietuvos himną. Šventė vyko gana nuotaikingai, protarpiais linksmino gitaros muzika ir dainai panevėžietė Virginija Stankeienė su savo kolege.

Lietuvos kaimo rašytojų sąjungos pirm. K. Federavičius su pasitenkinimu pranešė, kad nuo 1994 m. išleista 273-jų kaimo rašytojų 500 įvairaus žanro knygų. Jas buvo galima pamatyti parodoje. Buvo čia ir jau iš spaudos išėjusi 908 kūrėjų biografijų knyga.

Mokytoja istorikė Birutė Andrišūnienė perskaitė visų įvykių datas nuo karaliaus Mindaugo iki mūsų dienų, suminėjo ir kokie neįkainojami kultūros turtai sukaupti mūsų tautoje. Seimo narys, jonavietis Rimantas Gicevičius, pasigėrėjo nemažu kaimo rašytojų skaičiumi, sakė neabejojęs, kad kaimo rašytojai tinkamai apšviečia mūsų kaimą, parodys ir šiuolaikinius Kristijono Donelaičio kūrinio herojus – dabartinį Priškų ir Slunkių. O apie kalbą sakė: jeigu prisikeltų Mikalojus Dauša, apsisvertų išgirdęs kaip kalba kai kur mūsų jaunimėlis ir daugelis

Kankinių pagerbtuvėse. Viršuje iš kairės: klierikai Vytautas Mazirskas, Kęstutis Padimauskas, diakonas Arūnas Simonavičius, skaito diakonas Rytis Baltrušaitis; žemiau – pagerbtuvių dalyviai Nuotr. autorės

Ir klierikai pagerbė kankinius

Š.m. birželio 22-ąją dieną sukanka 60 metų, kai Budavonės miške buvo žiauriai nukankinti kunigai – Justinas Dabrila, Vaclovas Balsys ir Jonas Petrika.

Marijampolės P. Kriaučiūno viešojoje bibliotekoje įvyko renginys „Aš nenoriu drungno vandens“, kurio iniciatoriai Vilkiškio vyskupijos palaimintojo Jurgio Matulaičio kunigų seminarijos klierikai. Jie apibūdino nukankintų kunigų gyvenimus, tai – gerų širdžių, kilnių sielų, didelės erudicijos, dirbė švietėjišką darbą kunigai.

Šio renginio vedantysis diakonas Rytis Baltrušaitis priminė, kokius gilius pėdsakus žmonių širdyse paliko šie kunigai.

Gražiais prisiminimais apie Lankeiškių parapijos kleboną kun. Vaclovą Balsį, su asaromis akyse, pasidalijo Marija Veke-riotenė. Ją, kaip ir kitus Lankeiškių pradinėje mokykloje besimokiusius vaikus, kunigas mokė

tikybos. „Jis buvo lyg stebukladarys, mokė mylėti tėvelius, Tėvynę. Sakydavo, kad negalima net varlytės skriausti. Vaikučius vadindavo angelaičiais, kurie turėjo būti labai geri. Kunigas dviaraičių apklaidavo keturias mokyklas, visų buvo mylimas ir gerbiamas“, – prisiminė p. Marija. Ji kalbėjo, kad kunigas Vaclovas Balsys mokėjo suruošti gražias šventes. Išpūdingai būdavo švenčiama Motinos diena, kai pagerbdavo daugiavaikių šeimų motinas.

Kun. Justinas Dabrila, dirbdamas Vilkiškio gimnazijos kapelionu, ruošdavo koncertus, kūrė diafilms, rinko dainas, kurios sutelktos rinkinyje „Vai lėkite, dainos“.

Diakonas Arūnas Simonavičius, klierikai Kęstutis Padimauskas, Vytautas Mazirskas ir Mindaugas Martinaitis padainavo keletą dainų iš šio rinkinio, paragindami visus, dalyvaujančius renginyje, dainuoti kartu.

Renginyje dalyvavo poetas Jeronimas Šalčiūnas, kuris pasidžiaugė, kad ši renginį organizavo būsimieji kunigai. Jis kvietė žmones... eikime, melksimės prie tų pačių medžių, kur buvo prišiti ir nukankinti šie kunigai“. Poetas perskaitė savo eilėraštį „Budavonės kankiniams“.

Kun. Justino Dabrilo sūnėnas Jonas Šidlauskas kartu su V. Bartasevičiumi išleido prisiminimų knygėlę „Užgesęs saulėlydis virš Budavonės“.

Sovietiniais laikais kraupių žudynių vietoje pastatytas paminklas buvo sunaikintas, bet jokia jėga nepajėgė sunaikinti žmonių atminties. Prasidėjus Atgimimui, paminklas kuni-gams-kankiniams buvo atstatytas. Čia, po žudynių praėjus 60-čiai metų, birželio mėn. bus pagerbtas nukankintųjų kunigų atminimas.

Irena Vaičiulytė-Bradaitienė, Marijampolė

Lietuvos rašytojos ŽEMAITĖS tėviškėje Bukontėje, Plungės rajone, plačiašakė liepa, po kuria mėgo ilsėtis rašytoja Nuotr. K. Dubausko

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

Remkime lietuvių
veiklą Kanadoje!

Remkime Lietuvą!

REMKIME PER KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Išrašome pakvitatimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.
Fondo nr. 119021236RR0001

OVER A CENTURY OF SERVICE

1874

Turner & Porter

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

LAISVOJE TĖVYNĖJE

LANKĖSI ŠVEDIJOS PAREIGŪNAS

Kilus susirūpinimui dėl padidėjusių Lietuvos piliečių nusikaltimų Švedijoje, į Vilnių balandžio 10 d. atvyko Švedijos valstybinės kriminalinės žvalgybos direktorius Christer Ekberg, pranešęs BNS/LGTIC. Jis teigė, jog Lietuvos piliečiai neišsiskiria iš kitų užsieniečių, kaip daugiausia darantys nusikaltimų, tačiau straipsniai Švedijos spaudoje apie lietuvių padarytus nusikaltimus suerzino Švedijos visuomenę. Praėjusiais metais Švedijoje buvo sulauktyti 28 Lietuvos piliečiai, įtariamai neteisėtai narkotikų apyvarta. Žvalgybos vadovas vizito metu su Lietuvos pareigūnais aptarė bendradarbiavimo gaires tiriant lietuvių nusikaltimus, keitimasi informacija, taip pat išankstinę nusikaltimų apsaugą. Lietuvos policija numato dalyvauti bendruose Lietuvos ir Švedijos kriminalistinių ekspertizų bei kovos su narkotikų platinimu tarnybų projektuose.

SPRENDIMAS DĖL RUNKELIŲ

Balandžio 10 d. Lietuvos vyriausybės protokoliniu sprendimu pritarė 2000 m. galiojusiai cukrinių runkelių supirkimo tvarkai, pagal kurią Suvalkijos žemdirbiai galės pasirinkti, kuriam cukraus fabrikui parduoti savo gaminius. Sprendimo dėl minimalios cukraus pardavimo iš fabrikų kainos dar nepriėmė, rašo BNS/LGTIC. Vyakta nesutarimai tarp dviejų cukraus rinkos dalyvių "Danisco Sugar" ir "Marijampolės cukraus". Pastarojo cukraus atstovai reikalauja patvirtinti minimalią cukraus pardavimo iš fabrikų kainą, ne mažesnę kaip 2.5 lito už kilogramą, ir tvirtina, kad nepadarus, fabrikas žlugs. "Danisco Sugar", valdanti du Lietuvos cukraus fabrikus, nesutinka nustatyti minimalios kainos, o Žemės ūkio ministerijos skaičiavimais, ši kaina turėtų būti mažesnė, negu reikalauja "Marijampolės cukraus". Nesutarimai kyla taip pat dėl baltojo cukraus gamybos kvotų dydžių. Marijampolietis reikalauja jų kvotą padidinti iki 27 tonų per metus (nuo dabartinės 22,000 tonų kvotos). Danijos bendrovė, kurios dviejų fabrikų ir vieno pa-

dalinio kvota – 90,000 tonų, nesutinka su "Marijampolės cukraus" reikalavimu. Vyriausybės atstovai taigpi teigia, jog Lietuvoje ir taip suvartojama mažiau cukraus negu pagaminama, cukraus pertekliaus nebūtų kur dėti.

BRANGS DUJOS

BNS/LGTIC skelbia, kad nuo gegužės 1 d. gamtinės dujos gyventojams ir stambiesiems jų vartotojams brangsta, pagal Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos balandžio 24 d. nustatytas gamtinių dujų kainas. Gyventojai, dujas vartojantys maistui ruošti ir karštam vandeniui, už jas mokės vidutiniškai 3-5% brangiau, o naudojančius dujas šildymui, jos bus maždaug 8% brangesnės. Stambieji vartotojai už dujas mokės 5-10% daugiau. Naujos kainos galios iki šių metų pabaigos.

SUTARTIS DĖL PENSIJŲ

Balandžio 4 d. Rusijos federacijos taryba patvirtino Rusijos ir Lietuvos vyriausybės sutartį dėl pensinio aprūpinimo, praneša ELTA/LGTIC. Sutartyje, pasirašytoje 1999 m., numatomos pensinio aprūpinimo garantijos Rusijos arba Lietuvos teritorijos nuolatiniams gyventojams, kuriems taikomi šių valstybių pensijų įstatymai, išskyrus kariškius ir jiems prilygintus asmenis. Išvykstančių ir atvykstančių į Rusijos arba Lietuvos teritoriją nuolat gyventi migrantų skaičius sudaro apie 150-200 žmonių per metus.

VILNIUS – UNESCO SARAŠE

BNS/LGTIC žiniomis, balandžio 10 d. Vilniaus miesto merui Artūru Zuokui buvo įteikti originalūs dokumentai, liudijantys Vilniaus senamiesčio įtraukimą į UNESCO Pasaulio paveldo sąrašą. Tai įvyko Paryžiuje, kur UNESCO generalinis direktorius Koichiro Matsuura ir Lietuvos ambasadorė prie UNESCO Ugnė Karvelis teigiamai įvertino Vilniaus senamiesčio tvarkymą, kuris, jų teigimu, garsus pasaulio mastu kaip "gyvas projektas". Vilniaus senamiestis į UNESCO Pasaulio paveldo sąrašą buvo įtrauktas 1994 metais.

DIDŽIAUSIOS PRATYBOS

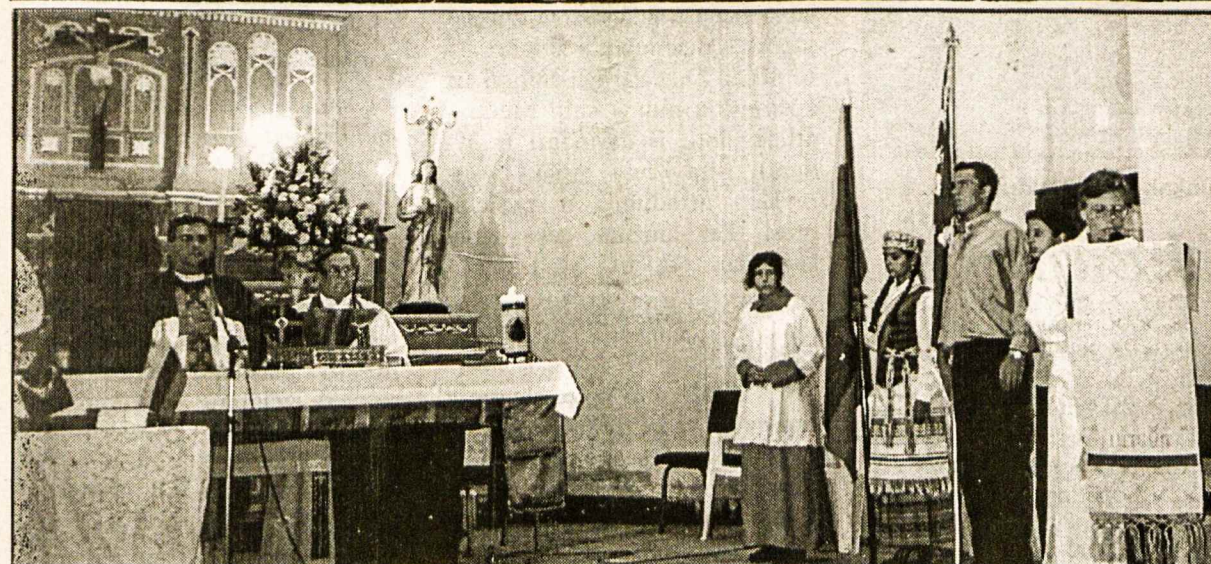
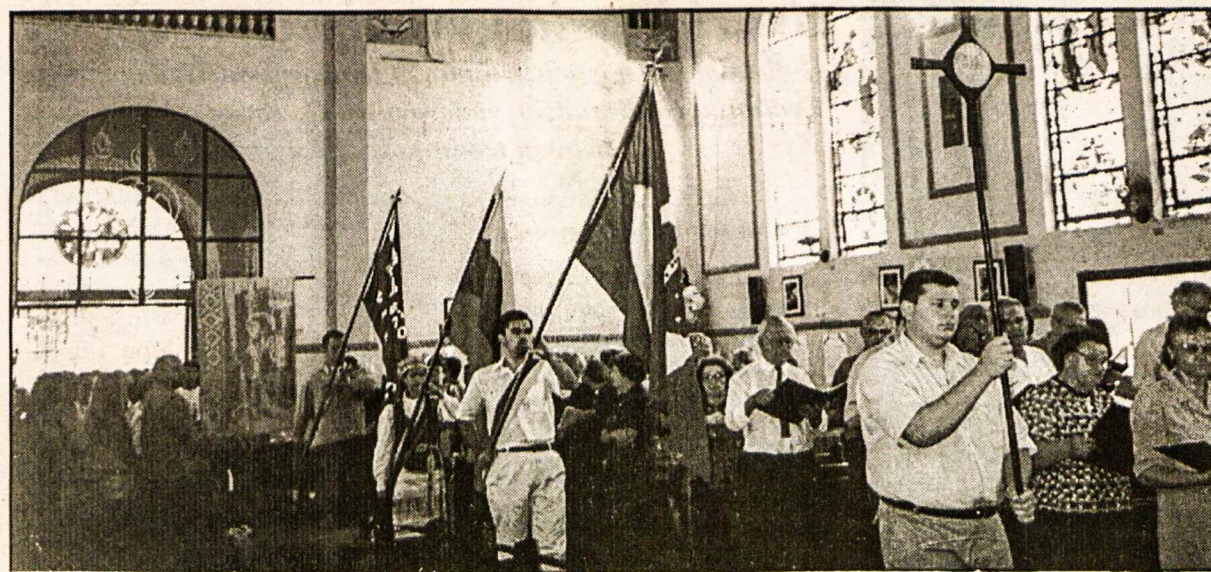
Kaip praneša BNS/LGTIC, balandžio 19-20 d.d. Nemencinėje vyko tarptautinių pratybų "Gintarinė viltis 2001" pagrindinė planavimo konferencija. Dalyvavo 70 karininkų iš 12 pratybose dalyvaujančių kraštų. Pratybos vyks rugpjūčio 28-rugsėjo 6 d.d. Rukloje ir Pabradėje. Tai bus didžiausios per pastaruosius metus Lietuvoje vykšančios pratybos, kuriose planuoja dalyvauti apie 2500 karių, iš kurių bus sudaryti trijų pėstininkų batalionai: Lietuvos-Lenkijos "LITPOLBAT", Baltijos "BALTBAT" bei tarptautinis batalionas. Pratybų tikslai – ŠAS (NATO) valstybių bendradarbiavimas planuojant ir vykdančias bendrą taikos palaikymo veiklą, pratybose dalyvaujančių kraštų pajėgų sąveikos didinimas bei civilinių organizacijų įtraukimas į tarptautinių pratybų planavimą ir pratybas. Dalyvaus 12 valstybių: Danija, Estija, Italija, Jungtinė karalystė, JAV, Latvija, Lenkija, Lietuva, Olandija, Suomija, Švedija, Vokietija. Po konferencijos turėtų prisijungti ir Kanada. RJS

Išvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel 905 383-9026

154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Vasario 16-tosios iškilmė Brazilijos mieste Sao Paulo – Vila Zelina. Lietuvių šventovėn įnešamos organizacijų ir Lietuvos vėliavos; žemiau – pamaldos

Palaidota dailininko žmona

Vilniuje mirė Elena Vizgirdienė – garsaus dailininko žmona

HENRIKAS PAULASKAS

Eidama 93-iusius metus, Vilniuje, Gerontologijos ir reabilitacijos centre, mirė įžymioji mūsų dailininko Viktoro Vizgirdos žmona Elena Vyšniauskaitė-Vizgirdienė.

Velionė buvo gimusi 1908 m. gegužės 6 d. Rygoje. Tėvelis buvo kiles iš Anykščių, motulė iš Dūksto. Pirmojo pasaulinio karo metais šeima atsikėlė Petrapilyje. Grįžę į Lietuvą Vyšniauskai gyveno Anykščiuose, o dukra Elena mokėsi Klaipėdos konservatorijoje. Ištekėjusi už žinomo žurnalisto Juozo Senkaus gyveno Kaune, karo metais – Vilniuje. Artėjant antrajai bolševikų okupacijai su paskutiniu traukiniu paliko Lietuvos sostinę ir pateko į Vokietiją.

Gyvenimo sąlygos buvo sunkios ir Flensburgo išvietintųjų stovykloje Elena išsiskyrė su J. Senkumi. Moterį ir jos mažą sūnų ėmė globoti dailininkas Viktoras Vizgirda, ir jie susituokė. Atvykę į JAV Vizgirdos ilgus metus sunkiai dirbo Bostone – dailininkas braižytoju fabrike, Elena – odos galanterijos dirbtuvėse. Vėliau jie patogiau įsikūrė Cape Code, įsigijo nuosavą namelį. Viktoras turėjo savo dailės studiją, aktyviai dalyvavo lietuvių visuomeninėje veikloje. Visus savo puikius paveikslus Vizgirdos be užmokesčio padovanavo Lietuvai.

1993 m. mirus vyrui, Elena persikėlė į Hiustoną pas sūnų

Rimtautą Vizgirdą, o prieš trejetą metų kartu su marčia dainininke Birute jie visi sugrįžo nuolatiniame gyvenime į Vilnių. Elena Vizgirdienė išsiskyrė neeiline kultūra, ypač aktyviai lankė kultūros, dailės ir muzikos renginius, daug bendravo su žurnalais, pateikdama įdomių atsiminimų. Jos tėvelius iki pat mirties Anykščiuose globojo rašytojas Antanas Žukauskas-Vienulis, juos laikė savo šeimos nariais.

Elena Vizgirdienė tyliai ir ramiai užgeso 2001 m. kovo 25 d. vakare. Jos noru, kūnas buvo sudegintas Rygoje. Atsisveikinimas įvyko Vilniuje Šventųjų Jonų šventovėje. Palaidota Antakalnio kapinėse šalia savo vyro dail. V. Vizgirdos. Laidotuvėse dalyvavo gausus kultūros ir meno išiečių būrys.

Hamilton, Ont.

BLOGAS ORAS ir žiemos keliai š.m. kovo 5 d. nesustabdė hamiltoniečių bei iš tolesnių vietovių gausių tautiečių atvykti į Lietuvos nepriklausomybės atstatymo šventės – Kovo 11-tosios paminėjimą Hamiltone. Visi atvyko išgirsti ir pamatyti prof. Vytautą Landsbergį, kurio drašą ir sumanymą prieš 11 metų sudrebino raudonosios imperijos pamatus. Minėjimo rengėjai – Tėvynės sąjungos Hamiltono ir Niagaros pusiasalio sk. valdyba – nuoširdžiai dėkoja visiems tautiečiams už gausų dalyvavimą, moralinę paramą ir aukas minėjimo išlaidoms padengti. L.P.

Brazilijos lietuvių katalikų bendruomenės choras Vasario 16-tosios iškilmės programoje seselių pranciškiečių salėje Vila Zelina. Dirigentas – A. P. Tatarūnas

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS, M.D., D.C.H.

► KULNO SKAUSMAI
► PĖDOS SKAUSMAI
► PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
► NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
► JAUGĖ NAGAI
► VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
► SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

♦ VAIKU EISENOS NESKLANDUMAI
♦ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ
♦ IR EISENOS SUTRIKIMAI
♦ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAIŠYMAS ORTOPEDINIAIS INDĖKLAIŠ
♦ PRIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
♦ STERILIOS ĮRANKIAI

PRIMAME LIGONIUS TRIJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:

✕ ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176
✕ HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541
✕ HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7944

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Amerikos lietuvių organizacijų atstovai š.m. kovo 11, Lietuvos nepriklausomybės atstatymo dieną, buvo susirinkę Lietuvos ambasadoje Vašingtone. Pasidžiaugta Lietuvos laisve, jos pastangomis tapti ŠAS (NATO) nare, turinčia svarbos nepriklausomybės išlaikymui, saugumui bei ekonominei plėtrai. Ta proga buvo paskelbtas Amerikos lietuvių tarybos, JAV lietuvių bendruomenės, Lietuvos Vyčių, Amerikos lietuvių demokratų lygos, Amerikos lietuvių respublikonų federacijos organizacijų pareiškimas. Jame pažymima, kad ilgąmetė veikla šios organizacijos yra prisidėjusios prie Lietuvos nepriklausomybės atstatymo, taipgi suvokiama, kad siekimas ŠAS narys yra kovos už Lietuvos valstybingumą tarsi ir taip pat šios istorinės kovos už laisvę baigiamasis tarpinis. Šiandien šios organizacijos išipareigoja dar kartą sutelkti jėgas ir raginti JAV-bių vyriausybę ir NATO sąjungininkus 2002 m. pakviesti Lietuvą įsijungti į šios organizacijos sudėtį. Organizacijos, suprasdamos istorinio sprendimo reikšmę dėl NATO plėtros, pasižada sutelkti savo jėgas artimam bendradarbiui, kad būtų įvykdyti įsipareigojimai Lietuvai bei lietuvių tautai.

Pasižadama padėti JAV-bių prezidentui G. W. Bush įvykdyti rinkiminio vajuas duotą pažadą plėsti NATO 2002-aisiais metais, siekiant, kad tarp pakviestųjų valstybių būtų ir Lietuva; daryti įtaką Amerikos valdžios pareigūnams, senato, atstovų rūmų nariams, valstybių gubernatoriams, miestų merams, aiškinant, kad NATO plėtra yra veiksmingiausia priemonė kurti laisvą, vieningą ir saugią Europą; skatinti vietovių lietuvių organizacijų padalinius sudaryti delegacijas aplankyti bei informuoti JAV kongreso narius; informuoti lietuvių visuomenę dėl NATO plėtros svarbumo, pabrėžiant būtinumą įvairiomis priemonėmis formuoti palankią viešąją nuomonę tarp krašto piliečių, politikų ir žiniasklaidos darbuotojų; skatinti JAV-bių įtakingus ir žymius asmenis viešai ir palankiai pasisakyti dėl NATO plėtros ir Lietuvos pakvietimo 2002-aisiais metais. Pareiškimą pasirašė aukščiausi minėtų organizacijų pirmininkai.

Brazilija

Sao Paulo lietuvių Vasario 16-tosios minėjimą pradėjo Mišionis Šv. Juozapo šventovėje. Mišias atnaso ir pamokslą pasakė kun. P. Rukšys. Pamaldose organizuotai dalyvavo skautai ir tautinių šokių ansamblio "Rambynas" nariai. Šv. Juozapo bendruomenės chorui dirigavo A. Tatarūnas, vargonavo C. Taschetto. Kun. P. Rukšys savo pamokslė kalbėjo apie Žemaičių vyskupą M. Valančių, lietuvių tautos žadintoją, švietėją, kovotoją prieš carinę valdžią, tautos blaivintoją, šiais metais švenčiant didžiojo Ganytojo 200 metų gimimo sukaktį. Vainiką prie Lietuvos laisvės paminklo padėjo Brazilijos lietuvių sąjungos pirm. A. Saldys ir Lietuvos generalinis garbės konsulas J. Valavičius.

Minėjimo programa vyko seselių pranciškiečių salėje. Jį pradėjo Brazilijos lietuvių bendruomenės pirm. V. Tatarūnienė. Sveikinimo žodžius pasakė Brazilijos lietuvių jaunimo sąjungos pirm. T. J. Butrimavičius, Brazilijos lietuvių sąjungos pirm. A. Saldys, Šv. Juozapo bendruomenės ir lietuvių parapijos vardu kun. P. Rukšys. Pagrindinę kalbą pasakė konsulas J. Valavičius. Meninės programos dalį atli-

ko lietuvių skautų chorelis vadovaujamas E. Bacevičienės, akompanuojant pianinu R. Tumaitei ir gitara M. Lipui bei Šv. Juozapo bendruomenės choras, vadovaujamas A. Tatarūno, akompanuojant C. Taschetto. Taipogi pasirodė "Rambynas" tautinių šokių ansamblis, vadovaujamas R. Ramašauskaitės-Petroff. Minėjimą rengė Brazilijos lietuvių bendruomenė, Brazilijos lietuvių sąjunga ir lietuvių parapija ("Mūsų Lietuva" 2001 m. 3 nr.).

Britanija

A. a. Liudvikas Galgauskas, sulaukęs 87-rių metų, po širdies smūgio mirė sausio 11 d. Guildfordo ligoninėje. Velionis gimė Radviliškyje, 1947 m. iš Vokietijos atvyko į Angliją ir apsigyveno Raithgate vietovėje. Iš tėvo paveldėjo laikrodininko amatą, kuriuo vertėsi ir Anglijoje. 1977 m. jis apsigyveno Lietuvių sodyboje. Išsinešimojo kambarį, gražiai susitvarkė ir mėgo priimti svečius, lankančius sodybą. Rėmė lietuvišką veiklą ir spaudą, priklausė Didžiosios Britanijos lietuvių sąjungai (DBLS). Laidotuvės vyko sausio 19 d. Bordono šventovėje religines apeigas atliko anglas kunigas. Palaidotas naujosse Bordono kapinėse. Tai trečias lietuvis palaidotas šiose kapinėse. Prie kapo atsisveikinimo žodį su velioniu tarė DBLS centro valdybos vardu V. Gedmintas ("Britanijos lietuvių balsas" 2001 m. 2 nr.).

Gudijoje

"Lietuvių godų", Gudijos lietuvių laikraščio, redaktorė su projektu "Lietuvybės išsaugojimas Baltagudijoje" kreipėsi į spaudos, radijo, televizijos rėmimo fondą Lietuvai, prašydamas šiam leidiniui paramos. Š.m. sausio 29 d. data gautas iš minėto fondo pirmininko S. Žvirgždo neigiamas atsakymas. Projektas fondui nepriimtinas, nes jis galėtų būti "aktualus ir rezultatyvus tik tuomet, jei analizuos problemas ir sprendimus komentuos kultūros, šviečiamąją informaciją". Kreipimėsi esą tokio pagrindo nėra. Laikraštis platinamas nemokamai, todėl leidėjai negali patirti rinkos poveikio ir neskatina jų pertvarkyti laikraštį, kad jis nebūtų grynai propagandinis, o aktualijas nagrinėjantis. Dėl šio fondo pirmininko atsakymo "Lietuvių godų" š.m. 1-2 nr. pasisako A. Augulis, "Gervėčių" klubo, laikraščio steigėjas ir leidėjas, pirmininkas. Pastarasis su nusistebėjimu klausia "nejaugi lietuviybės saugojimas – grynai propaganda?" O dėl užuominų, kad laikraštis platinamas nemokamai, A. Augulis siūlo tokiems išminčiams pagyventi etninės lietuvių žemės Gudijoje. Tada tikriausiai nekilnių pagundų švaistytis tokiais pamokymais.

M. Šaknienė laikraštį redaguoja aštuonerius metus sunkiomis sąlygomis. Iš gausiamų redakcijos laiškių matyti, kad "Lietuvių godos" lietuvių kaimuose Gudijoje yra labai laukiamas ir turinčios didelį poveikį žmonėse. Pasak A. Augulio, akademiško Z. Zinkevičiaus, Lietuvos istorijos instituto mokslininkų, kultūros specialistų išvados apie "Lietuvių godų" reikšmingą kultūrinę bei šviečiamąją informaciją panaigia spaudos, radijo, televizijos rėmimo fondo pirmininko aiškinimus. Taipgi pažymima, kad laikraščio kryptis nebuvo keičiama – "Lietuvių godos" ir toliau liks lietuviybės šaukliu Lietuvos etninės žemės. Kartu kreipiamasi į JAV, Kanados ir kitų kraštų tautiečius ateiti į pagalbą vieninteliams ir labai populiariam lietuvių laikraščiui Gudijoje. J. Andr.

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, isikūres nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiai šeštadieniais uždaryti.

AKTYVAI PER 40 MILIJONŲ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki.....2.50%
santaukas.....2.75%
kasd. pal. taupymo sąsk.....2.00%

INDĖLIAI:

90 dienų indėlius.....3.50%
180 dienų indėlius.....3.50%
1 m. term. indėlius.....3.75%
2 m. term. indėlius.....4.00%
3 m. term. indėlius.....4.10%
4 m. term. indėlius.....4.25%
5 m. term. indėlius.....5.00%
RRSP ir RRIF
(Variable).....2.50%
1 m. ind.....3.85%
2 m. ind.....4.00%
3 m. ind.....4.10%
4 m. ind.....4.25%
5 m. ind.....5.00%

PASKOLAS

Asmeninės nuomos.....7.80%
nekl. turto 1 m.....6.65%

• Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai.
• Narių santaukas apdraustos TALKOS atsargos kapitalu
3 ml. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"
MASTER CARD KREDITO KORTELE – INTERAC KORTELE
TINKLALAPIS: www.talka.net

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED
Member Broker, 67 First Street
Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angele Šalvaitę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patarnaus.

Darbo tel. 705-445-8500
Namų tel. 705-429-6428
Elektroninis paštas: salvaita@vnx.net
Tinklavieta: www.fourseasonproperties.com

Lougheed Funeral Home
Žmonės, kurie atjaučia kitus
Sudbury Ontario

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

KAIRYS BALTIC EXPEDITING
517 Fruitland Rd.,
Stoney Creek, Ontario,
Canada L8E 5A6
Tel: (905) 643-3334

◆ Siuntiniai į Baltijos valstybes ◆
Prieš atvažiuodami ar norėdami daugiau informacijos prašom skambinti
Genei Kairienei (905) 643-3334

PRIIMU SIUNTINIUS:
TREČIADIENIAIS 4-6 V.P., KETVIRTADIENIAIS 10 V.P. 1 V.P.P.

Petras Šturmas (Toronto raj.) (905) 271-8781
Algis Trumpickas (Wasagos raj.) (705) 429-2156
Bernardas Mačys (905) 632-4558

Koncertas, užbūres klausytojus

Lietuvos solistų Gintarės Skėrytės, Vytauto Juozapaitis ir pianistės Melitos Kuprienės koncertas Čikagoje

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ

JAV LB Kultūros taryba, pirmininkaujama Marijos Remienės, jau daug metų rengia iškilų Lietuvos solistų koncertus, kurie vyksta įvairiuose lietuvių telkiniuose.

Šiais metais solistų G. Skėrytės (soprano), V. Juozapaitis (baritono) ir pianistės M. Kuprienės koncertai vyko kovo mėnesį Baltimorėje, St. Petersburge, Los Angeles, Seattle ir Čikagoje.

Sol. Gintarė Skėrytė yra ir pianistė ir dainininkė. Ji yra baigusi Lietuvos Muzikos akademiją 1983 kaip pianistę, o 1987 – kaip dainininkę. Ji ypač mėgsta dainuoti baroko laikotarpio ir šių laikų kompozitorių kūrinius. Yra atlikusi pagrindinius vaidmenis įvairiose operose, daug koncertavusi Lietuvoje ir užsienyje. G. Skėrytė yra „Ex tempore“ – išskirtinio šiuolaikinės muzikos ansamblio narė. JAV-bėse ji pirmą kartą.

Sol. Vytautas Juozapaitis čikagiečiams yra gerai pažįstamas iš jo pasirodymų Lietuvių operos pastatymuose bei koncer-

tuose. Jis yra baigęs Lietuvos Muzikos akademiją 1989, stažavęs ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje, laimėjęs I vietą Lietuvos vokalistų konkurse 1992. Jis yra laimėjęs diplomą Pavarotti konkurse Filadelfijoje. Yra dainavęs pagrindinius vaidmenis įvairiose operose, koncertavęs įvairiose pasaulio šalyse.

Pianistė Melita Diamandidi Kuprienė yra baigusi Lietuvos Muzikos akademiją ir šiuo metu yra Muzikos akademijos docentė, dėsto fortepiono ir koncertmeisterio specialybes. Čikagiečiai ir kitos lietuvių vietovės pažįsta ją iš „Girių aidų“ ansamblio koncertų, su kuriais koncertavo JAV, Kanadoje ir Australijoje.

Šių trijų iškilų muzikų koncertas Čikagoje įvyko kovo 25, didžiojoje Jaunimo centro salėje.

Pirmoje dalyje džiaugėmės lietuvių kompozitorių kūrinių. Vieni jų buvo seniai pažįstami, kiti – dar negirdėti. Šioje dalyje buvo atlikti V. Klovos, S. Šimkaus, J. Tallat-Kelpšos, G. Gudauskienės, L. Abariaus, V. Barkausko kūriniai. Girdėjome ir M. Kuprienės fortepiono

solo, meistriškai atliktas G. Gudauskienės 3 impresijos pagal tris lietuviškas patarles. Negirdėta buvo ir V. Barkausko trys satyriniai paveikslėliai (Ž. A. Fabijūno), kuriuos nuotaikingai atliko V. Juozapaitis ir užbaigęs I-ją koncerto dalį Ūdrio daina iš V. Klovos operos „Pilėnai“.

Antroje dalyje – tarptautiniai klasikų kūriniai.

Netikėtas ir puikiai nuskaubėjęs buvo ir keturiomis rankomis paskambintas vienas Mozart'o kūriny. Skambino M. Kuprienė ir G. Skėrytė. O kai prie tų keturių rankų prisidėjo pabaigoje dar dvi – V. Juozapaitis, paskambinusio kelis akordus, tai plojimui jiems buvo nepailelta!

Koncertui einant į pabaigą, buvo atliktos ištraukos ir iš ope-rečių: F. Lehara „Paganini“ ir „Die lustige Witwe“, F. Loewe „My Fair Lady“. Jos solistų buvo atliktos lietuviškai.

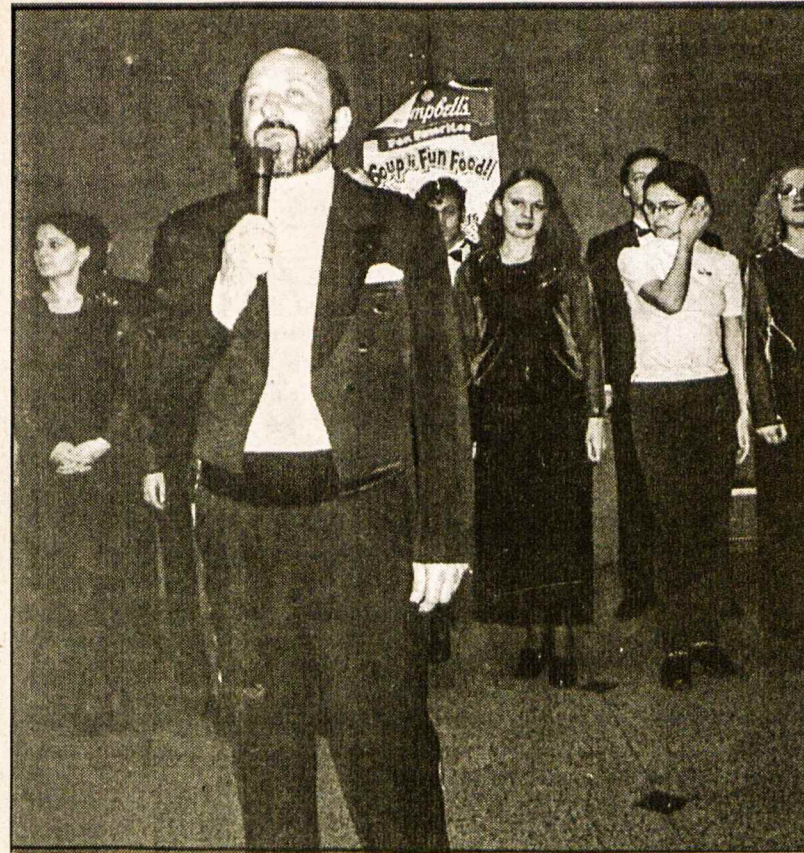
Ilgai plojimai bei „bis“ ir „bravo“ šūksniai lydėjo atlikėjų visą laiką, bet ypač jų nesigailėta senam pažįstamam V. Juozapaitiui. Plojimams ir „bravo“ bei „bis“ šūksniams vis gausėjant ir nenutylant, solistai padainavo angliškai „Edelweiss“ iš „Sound of Music“.

Atlikėjai gausiai buvo apdovanoti rožių ir kitokių gėlių puokštėmis. Klausytojai sustoję dar ilgai plojo jiems!

M. Remienė tarė padėkos žodį atlikėjams ir visiems, atėjusiems į šį koncertą. Kalbėjo ir JAV LB pirm. Regina Narušienė, pareiškus padėką LB Kultūros tarybos pirm. M. Remienei už jos pastangas ruošiant įvairius koncertus ir, priminusi, kad šiandieną jos gimtadienis, įteikusi gėlių. Visi sustoję sugiedojo „Ilgiausiu metu!“

Po koncerto buvo dar jauskus pabendravimas su svečiais iš Lietuvos Jaunimo centro kavinėje.

Šis koncertas visus sužavėjo ne tik pasirinktais kūriniais bei menišku jų atlikimu, bet ir labai šilta, nuoširdžia nuotaika, kurią sukūrė atlikėjai, pristatydami vienas kitą, atlikdami kūrinius, įpindami humoro ir išlaikydami glaudų ryšį su klausytojais!

GEDIMINAS RAMANAUSKAS, Šiaulių un-to choro dirigentas, kalba prieš choro pasirodymą Brighton Parko (Čikagoje) parapijos salėje
Nuotr. Ed. Šulaičio

Šiaulių dainininkai Čikagoje

Šio miesto universiteto mišrus choras „Studium“ - 30 dainininkų koncertavo Amerikoje

EDVARDAS ŠULAITIS

Trijų savaitių viešnagė jie praleido daugiausia Omahos mieste, Nebraskos valstijoje. (Šiauliai ir Omaha yra susigiminių miestai, panašiai kaip ir Šiaulių ir Omahos universitetai, kurie irgi tarpusavyje metai bendrauja).

Nors šiauliečiai studentai savo vadovais Čikagoje ir apylinkėse viešėjo tik 4 dienas, sužavėjo čikagiečius ne tik savo smagiomis bei mielomis dainomis, bet ir savo jaunatviška nuotaika.

Pradėjo savo susitikimus su tautiečiais balandžio 6 d. PL Centre Lemonte (ten žaidė ir krepšinį su ASK „Lituanicos“ komanda ir dalyvavo vakaronėje). Sekančios dienos popietėje svečiai davė koncertą Jaunimo centre Čikagoje, kur juos gausi publika labai šiltai priėmė.

Išpūdingiausia diena buvo paskutinioji – sekmadienis, kai jų programa prasidėjo nuo pat ryto Brighton Parko lietuvių telkinyje. Jau 10 v. svečiai pradėjo Verbų sekmadienio iškilmes prie Nekalto M. Marijos prasi-dėjimo parapijos šventovės, sustoję šalia nuostabios milžiniškos statulos – „Tūkstantmečio Madonos“ (ji kaip tik tuo metu

ten „svečiavosi“). Čia studentai giedojo ir dainavo, o naujasis šios parapijos kunigas Jaunius Kelpšas pašventino verbas, kurias išsidalino čia atvykusieji.

Tada buvo eita į parapijos šventovę, arba kaip kun. J. Kelpšas sakė – į Jeruzalę (nes taip buvo kalbama tos dienos Evangelijoje). Čia vyko šv. Mišios. Jos irgi buvo nekasdieniškos, nes čia gyvai perskaityta Kristaus kančios istorija (tai atliko kun. J. Kelpšas su talkininkais). Per visas pamaldas skambėjo įspūdingi šiauliečių choro garsai, kurie visus tikinčiuosius artino prie Dievo.

Parapijos salėje

Po pamaldų apie 300 tautiečių susirinko į parapijos mokyklos salę, kurioje net kai kuriems žmonėms pritrūko vietos. Čia vyko pietūs ir pabendravimas su svečiais iš Šiaulių. Pasivaikšinę kugelių bei kitomis gėrybėmis, čikagiečiai vėl išgirdo svečių dainas. Nors buvo žadėta pasitenkinti tik trimis kūriniais, pasirodymo programa išaugo mažiausia iki dešimties, nes publika entuzistiškai plojo ir kitais būdais reiškė pasitenkinimą.

Čia sveikinimo žodį tarė kun. J. Kelpšas. Ilgėliau kalbėjo choro dirigentas Gediminas Ramanauskas, o Šiaulių universiteto rektoriatu vardu – dr. Lidija Ušeckienė (išreikšdama padėką kun. J. Kelpšai įteikė Šiaulių universiteto medalį). Buvo pristatytas choro vokalo mokytojas Vaidotas Juozas Lygutas ir pianistė Ivona Daniulevičiūtė ir vadybininkas Zenonas Ripinskis, be kurio sugebėjimų vargu ar toks gausus būrys šiauliečių studentų būtų galėjęs pajudėti į tolimą ir brangią kelionę.

Dviejų miestų bendravimas

Buvo pranešta apie glaudų bendravimą tarp Šiaulių ir Omahos universitetų studentų ir vadovų. Pažymėta, jog 7 amerikiečiai yra studijavę ir dainavę Šiaulių universiteto choro, o viena iš jų visam laikui pasileikta Lietuvoje. Kita buvusi Šiaulių universiteto studentė, vardu Karen, stengėsi atvykti į Čikagą, kad vėl su savo draugais galėtų susitikti. Ji šio koncerto metu gana išpūdingai padainavo solo B. Dvariono kūrinį „Žvaigždutė“.

Pasirodymo programoje buvo įvairių dalykų – šalia rimtų, sudainuota ir grynai studentiškių kūrinių, kur ne tik dainuota, bet ir jaunatviškai judėta. Pasirodė ir „Trijų katinų“ populiarus tris (imituojant „Tris tigrus“), o paskutinė studentų daina buvo „Ar aš ne vyšnelė?“ Publikai nenu-rimstant, visi choristai dar kartą sugrįžo į salę. O tada jau visi kartu su publika sutraukė Lietuvos himną.

Prie choristų priėmimo Brighton parke nemažai prisidėjo ir tos vietovės lietuvių bendruomenės apylinkės valdybos pirm. Salomėja Daulienė, kuri su talkininkėmis iškėlė šaunias vaives. Choristai taip buvo sužavėti čikagiečiais, kad sakėsi jų širdys lieka Čikagoje. Nors jie patys sekmadienio vėlyvą vakarą iš O'Hare oro uosto turėjo iškristi atgal į tėvynę.

Po koncerto Čikagoje, Jaunimo centre, LB Kultūros tarybos pirm. MARIJA REMIENĖ, solistė GINTARĖ SKĖRYTĖ, solistas VYTAUTAS JUOZAPAITIS ir akompaniatorė MELITA KUPIRIENĖ

Mažosios Lietuvos enciklopedija

Klaidinančios mintys apie jos turinį, išreikštos spaudoje

Kokia yra Mažosios Lietuvos enciklopedijos (MLE) rengimo koncepcija?

„Klaipėdos“ dienraštyje (š. m. vasario 27 ir kovo 15) Bernardo Aleknavičiaus buvo išreikštos Mažosios Lietuvos lietuviams gana neįprastos, skaitytojus klaidinančios mintys apie MLE. Jos rengėjai, redaktoriai ir bendradarbiai yra užgauti Bernardo Aleknavičiaus straipsnių tono ir jo neteisingų teiginių. Siūlymas įtraukti į MLE sovietinių laikų kai kuriuos žymūnus, Klaipėdos krašte užėmusius aukštus postus, Mažosios Lietuvos fondui (MLF) nepriimtinas.

Kad spaudoje reikštos Bernardo Aleknavičiaus mintys neklaidintų klaipėdiečių ir kitų dienraščio skaitytojų, kartojame jau ne kartą skelbtą MLF poziciją ir MLE rengimo planą. Visai tai išplaukia iš MLF statuto nurodyto tikslo. „Rinkti su Mažosios Lietuvos gyvenimu susijusią medžiagą, leisti ir platinti knygas apie jos kalbą, etnografiją, istoriją, literatūrą bei dvasinę kultūrą“. Vykdydamas šį tikslą, MLF išleido beveik 20 knygų, rėmė 15 knygų, rėmė (finansavo) bei remia (finansuoja) MLE rengimą ir leidybą.

MLE turi likti MLF tikslas siekio ribose – rūpintis Mažąja Lietuva, mūsų gyventa ir prarasta. Kokia ta Mažoji Lietuva; MLE pratarmėje parašyta: Istorinė Mažoji Lietuva aprėpia žemes nuo Klaipėdos šiaurėje iki Galdapės pietuose nuo Labgavos vakaruose iki Lietuvos sienos rytuose... ir tai iki 1945 m. bolševikų įsiveržimo į Mažąją Lietuvą.

Po 1945 m. Mažosios Lietu-

vos (su jos senais gyventojais) nebeliko. Įsteigti Klaipėdos ir Šilutės rajonai bei Kaliningrado „oblast“, išvijus ar išžudžius autochtonus, apgyvendinti ar apsigyveno nauji Sov. Sąjungos Mažajai Lietuvai svetimi žmonės. Ir Mažosios Lietuvos sąvoka beliko Klaipėdos krašto senųjų gyventojų bei vieno kito naujakurio sąmonėje. Ne vienas eilinis Klaipėdos krašto gyventojas ir po Atgimimo tebekartojo komunistų brukamas mintis, kad Klaipėdos ir Šilutės rajonuose (Klaipėdos krašte) tik vokiečių gyventa ir jų (hitlerininkų, nacių, memelenderių) palikimą galima naikinti, dergti – tokia Sovietinės Lietuvos ir Maskvos valia. Ar tokio galvojimo naujakūriai dėtinai į MLE?

Mažosios Lietuvos fondo valdybai terūpi Mažoji Lietuva, jos paveldas, jos buvę gyventojai ir visi, kurie puoselėja Mažosios Lietuvos praeitį, jos kultūrą ir kitas dvasines vertybes.

Iš to, kas pasakyta, turėtų būti aišku kas dėtina ir kas nedėtina į MLE. Be abejonės, buvo išleidiimų. Tai nepavyko dar nė vieno analogiško leidinio rengėjams, šio trūkumo neišvengė ir šios enciklopedijos sumanytojai.

Šia proga dėkojame B. Aleknavičiui už jo enciklopedijai parinktas iliustracijas, išskeltas Mažosios Lietuvos didžiūnus. Pilnai pritariame doc. dr. A. Juškai, prof. A. Kaukienci, rašytojui K. Kaukui ir doc. dr. D. Petrauskaiti už išreikštoms mintims ir teiginiams „Klaipėdos“ dienraštyje (2001 m. vasario 27 d.).

Mažosios Lietuvos fondo valdyba

„Angeliukų“ choro narės iš Toronto-Mississaugos Kalgaryje su vietine drauge Zita Astravaite (trečia iš dešinės)
Nuotr. K. Dubausko

Matau Tave...

Matau Tave, per dobilus pareinant,
Balta it pienas lino skarute, –
Grėblis ant pečių... O lūpos dainą
Kartoja – lyg kalbėtum su paukšte...

Mums Tavo rankos kvepia duona, kmynais,
Sudžiūvusiom raktažolėm, laukais...
Džiaugies – daug šieno kupetų sumynus,
Kad soti bus karvutė ir vaikai...

Mums nesuprast kas Tavo širdį šildo,
Kam šieną ant kalnelio skaičiaiavai,
Kad Tavo prakaitas žemelę girdė... –
Juk eidama namo Tu dainavai...

Mes – lyg vijokliai – apkabinam kojas,
Pasiekiam grėblį laikiusias rankas... –
Ir greit pakvimpa blynais namų rojus... –
Tą džiaugsmą teikė MYLIMA MAMA!

Irena Vaičiulytė-Bradaitienė,
Marijampolė

KULTURINĖJE VEIKLOJE

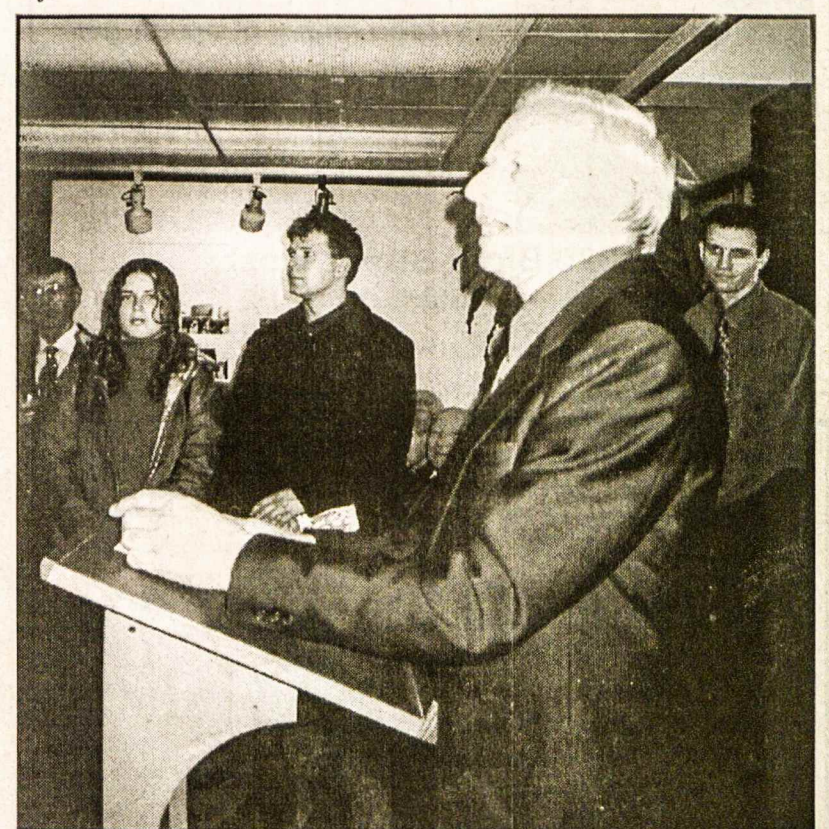
Lietuvos muzikų rėmimo fondas kviečia muzikos mylėtojus į „Sugrįžimų“ festivalį, vykstantį Vilniuje š. m. balandžio ir gegužės mėn. Renginio tikslas – išgirsti įvairių kartų lietuvių muzikus, išsiskleidžiusius išėjimoje. Balandžio 20 d. Stasio Vainiūno namuose įvyko solistės ir poetės Juozės Kristolaitytės-Daugėlienės kūrybos vakaras. Apie kitus renginius informuoja fondo direktorė Liucija Stulgienė, tel. 61-31-34.

Gėtės institutas Vilniuje surengė plakatų parodą „Pažink Europą“, kurios atidarymas įvyko š. m. balandžio 4 d. Klaipėdos dailės parodų rūmuose. Numatoma, kad ši paroda aplankys Telšius, Marijampolę, Kauną, Vilnių, Šiaulius ir Ignaliną. Plakatus kūrė moksleiviai iš įvairių vakarų Europos valstybių. Elektroniniu paštu jie keitėsi informacija apie savo krašto gyvenimą, piliečių požiūrį į Europos sąjungą ir kt. Kaip ELTA pažymi, tuo būdu ir Lietuvos moksleiviai suteikiama galimybė susipažinti su savo bendraamžių gyvenimu kituose kraštuose.

Solistė Violeta Urmanavičiūtė-Urmana, mezzosopranas š. m. kovo 29 d. sėkmingai debiutavo Niujorko „Metropolitan Opera“ teatre, kaip BNS rašo, sužavėjusi Niujorko kritikus. Lietuviatė atliko pagrindinį Kunderi vaidmenį Richardo Wagnerio operoje „Parsifalis“. Jos partneriu buvo vienas garsiausių pasaulio tenorų Placido Domingo, neseniai atšventęs savo 60-tąjį gimtadienį. Operos viršūnė – tai jo ir Kunderi duetas antrajame veiksmo. Žiūrovus žavėjo Violetos vaidyba, nepaprastai švelnus ir skaidrus balsas, lengvai įveikiantis aukštą tonaciją, kas mezzosopranams ne visada gerai sekasi.

„Intelligentijos formavimosi Lietuvoje problemos ir Vinco Kudirkos Lietuvos modernizacijos programa“ – tokia tema Čikagos veikiančiame Balzeiko lietuvių kultūros muziejuje š. m. kovo 27 d. paskaitą skaitė Vilniaus universiteto docentas, humanitarinių mokslų daktaras Vl. Sirutavičius. Kaip ELTA rašo, pastarasis svečiuojasi Iliojaus universitete Čikagoje ir dėsto Lituanistikos katedroje. Mokslininkas yra knygos „Nusikaltimai ir visuomenė XIX amžiaus Lietuvoje“ autorius, taipgi parašęs keliasdešimt straipsnių istorijos temomis.

Kultūrinių mainų projektai, pradėti prieš ketverius metus, sugiminiavo Šiaulius su JAV miestu Omaha, Nebr. Ryšiams užsimezgus, Šiaulių universiteto muzikos ansamblis „Saulė“ Amerikoje lankėsi porą kartų. O Lietuvoje du kartus koncertavo amerikiečių choras ir pučiamųjų instrumentų orkestras. Šiuo metu Šiaulių universiteto studentų mišrus choras „Studium“ koncertuoja JAV-bėse. Šis choras, vadovaujamas Gedimino Ramanausko, chorų varžybose Olandijoje yra laimėjęs sidabro medalį. Kaip ELTA rašo, choras, pradėjęs koncertinę kelionę nuo Omahos, balandžio mėn. pasiekė Čikagą, kur įvyko du koncertai. Choras taipgi giedojo per Mišias. Nekaltai Pradėtosios Mergelės Marijos šventovės.

Žymusis fotomenininkas Algimantas Kezys kalba Čiurlionio galerijoje Čikagoje, kur neseniai įvyko jo foto paroda. Kiek vėliau jo darbų paroda buvo surengta Dailės muziejuje PL Centre Lemonte
Nuotr. Ed. Šulaičio

Mokyklos Vilniaus krašte

Kai kurios jų problemos, svarstytos Lietuvos seime.
Lietuviškos mokyklos Apso krašte

KAZIMIERAS GARŠVA

"Vilnijos" draugijos pirmininkas

Kovo 26 d. Lietuvos Švietimo, kultūros ir mokslo komitetas aptarė tautinių mažumų (daugiausia lenkų) švietimo reikalus. Pranešėjas, to komiteto narys, Janas Mincevičius (daug skelbiantis prasimanymų ir dėl to įspėtas Etikos ir procedūrų komisijos), darydamas daug taries ir stiliaus klaidų, pasidžiaugė, kad jo komitetas "pirmą kartą šį klausimą išnešė į darbotvarkę". Iškelto trys problemos: gimtosios kalbos brandos egzaminas, vadovėlių leidyba ir mokyklų "krepselis". Su tomis problemomis susiduria visos mokyklos, bet lenkams norėta privilegijų ir papildomo finansavimo.

Pastebėta, jog privalomą gimtosios kalbos brandos egzaminą ir dabar mokyklos gali laikyti savo noru (lenkiškos dažniausiai ir laiko). J. Mincevičius siūlė padaryti jį privalomą, nutylėdamas, kad lenkiškose mokyklose mokosi ne tik lenkai, bet ir rusai, gudai, ukrainiečiai, lietuviai ir kitos tautybės (vienoje mokykloje jų yra keturiolik).

I pietus nuo Vilniaus daugelio lenkų gimtoji kalba yra gudų paprastoji tarmė (taip pat kalbantys žmonės už sienos Gudijoje mokosi gudiškiose mokyklose). Pagal konstituciją jiems priklauso ne lenkiškos, o gudiškos mokyklos. Kad Lenkijoje yra viena mokykla, kur laikomas lietuvių kalbos egzaminas, nesudaro tam precedento: Seinų krašto lietuviai gyvena savo etninės žemės, o pietryčių Lietuvos lenkai yra per Rusijos

ir Lenkijos okupaciją suslavinti lietuviai, prieš šimtmetį lietuviškai kalbėję.

Nutylėta, kad Lietuva yra vienintelė pasaulio valstybė, kur už Lenkijos ribų veikia daugiausia lenkiškų mokyklų. Europos sąjungoje to nėra ir turės būti peržiūrėta. Lietuvos valstybė visas mokyklas finansuoja vienodai, o lenkiškos gauna papildomai pinigų iš lenkų partijos valdomų savivaldybių ir Lenkijos. Dėl to nebereikėtų versti seniūnų vėl rinkti parašus dėl privalomo lenkų kalbos egzaminio.

Apso krašto mokyklos

Apso krašte jau kelinti metai veikia trys sekmadieninės lietuviškos mokyklos – Ūsionių J. Leko, Pelekų ir Vainiūnų. Mokinių skaičius jose svyruoja nuo 10 iki 20 ir pradeda didėti, nes vietos valdžia nebepriskaiš-tauja lietuviškas mokyklas lan-kantiems vaikams ar jų tėvams.

Mokyklos turi nemažai rūpesčių, nes reikia mokėti už jų išlaikymą sekmadienį, mokytojos turi važiuoti iš gretimos Ignalinos rajono į "užsienį" su vizo-mis į saugomą "pasienio zoną" (už tai taip pat reikia mokėti). Jei ne išsvijęs lietuvių parama ir labdara, jos neišsilaikytų.

Aplankėme visas tris mokyklas. "Vilnijos" draugijos rūpesčių mokyklos įsteigtos, todėl visą laiką rūpi, kaip joms sekasi. Pradžioje, kad vaikai geriau lietuviškai kalba, smagiai dainuoja. Su savo mielais bičiuliais nusifotografavome. Mokiniams su fotografijomis svajoja vėl aplankyti Lietuvą, bent artimiausias vietas, įsigyti tautinių drabužių ir pradėti koncertuoti.

Breslaujos rajono Ūsionių J. Leko sekmadieninės mokyklos mokiniai, jų mamos ir "Vilnijos" draugijos reikalų vedėja Nijolė Balčiūnienė (antra iš kairės)

Senėjimas be senatvės

DR. VYTAUTAS MEŠKA

Senėjimas yra ne liga, bet fiziologinis procesas, ir žmogus dažniausiai miršta ne dėl susidėvėjimo bei senatvės išsekimo, bet nuo konkrečios ligos, kurios, bėgant metams, vis dažniau mus "pamėgsta". Plačiaja prasme gyvybė ir mirtis yra natskiriami procesai, einantys ko-ja kojon nuo pat gimimo. Kiekvieną valandą, kiekvieną minutę ir sekundę mes ir gyvename, ir mirštame. Tačiau per daug galvoti apie tai tikrai neverta.

Esama ir kitokių nuomonių, liudinjančių, kad numirštama kaip tik dėl senatvės. Pavyzdžiui, ištysus 127 Abchazijos (valstybė, esanti Užkaukazėje, netoli Gruzijos) šimtą ir daugiau metų sulaukusius asmenis, pasirodė, jog daugumas jų miršta be kančios, ramiai, jausdami mirties priartėjimą, atsisveikindami su šeima, perduodami paskutinius savo pageidavimus. Tokią mirtį galima iš tiesų pavadinti senatvine, tačiau ekonomikai pažengusiuose kraštuose ji, deja, reta.

Taigi senatvėje mus vis dažniau aplanko ligos. Tai visų pirma centrinės nervų sistemos sutrikimai (astenizacija, įvairūs neuroziniai kompleksai, o dažniausiai toks simptomų derinys, kuris yra panašus į Alzheimerio ligą ir vadinamas senatvine encefalopatija: tai atminties, valios, jausmų bei emocijų nusilpimas, iniciatyvos stoka, interesų sumažėjimas, primityvios asociacijos). Taip pat dažnos kraujotakos sistemos ligos (krūtinės angina, koronarinė liga, ritmo sutrikimas, infarktas, širdies raumens nepakankamumas), o taip pat ir kitos ligos, kaip bronchopneumonija, plaučių išplitimas (emfizema), skrandžio gleivinės atrofija su sumažėjusia skrandžio sulčių sekrecija bei rūgštingumu (gastritas), tulžies pūslės uždegimas (cholecistitas), jos akmenligė, neuždegiminės (degeneracinės) sąnarių ir stuburo ligos (artrozė, osteochondrozė). Visa tai labai nusilpina senatviškai sunykusį organizmą.

Šių ligų sąrašą galima būtų pratęsti, nes jų yra per 10,000.

Bet esmė ne čia. Gydytojas norėtų atkreipti dėmesį, jog būtina žinoti, kad yra nemalonių jūti-mų, net atkaklių skausmų, kurie tačiau jokio pavojaus nereiškia ir, atvirkščiai, lengvų, retkarčiais užeinančių ir greitai praeinančių simptomų, kurie yra lyg pražūtingi varpų aidai. Pavyzdžiui, pacientą kankina įkryrus, atkaklus strėnų skausmas, kuris yra dėl medžiagų apykaitos sutrikimo ir gyvybei niekuo negresia. Ir kitas atvejis: esant pereinamiems orams, be priežasties atsiradusi bloga nuotaika, neiš-ki baimė, bendras silpnumas, sustiprėjęs prakaitavimas, galvos svaigimas ir skausmas arba spaudžiantis skausmas už krūtinės ąulio, su valgymu nesusijęs šleikštulys, pakilęs arterinis kraujospūdis jau gali reikšti besirartinantį arba net ir įvykusį širdies bei smegenų infarktą (insultą).

Trumpai priminsime, kad tokiais ir panašiais atvejais reikėtų: 1) tuoj pat atsigulti į šiltą lovą; 2) prie kojų prisidėti šiltą (bet nekarštą) termoforą; 3) stengtis nepasiduoti baimei; 4) išgerti raminančių vaistų (vieną kitą tabletę diazepamą); 5) išgerti priešskausminių vaistų (pavyzdžiui, metamizolo arba bent aspirino); 6) nedelsiant išsikiesti greitąją medicinos pagalbą; 7) mažais gurkšniais iš-gerti puodelį šiltos vidutinio stiprumo saldžios arbatos. Taip

pat norėtumėm atkreipti dėmesį į tokį šių veiksmų ciliškumą.

Jeigu minėti simptomai už-eitų ne namie, vis tiek reikėtų bent atsigulti!

Grįžkime atgal, prie fiziolo-ginio senėjimo proceso. Kaip rodo asmeninė medicininė pa-tirtis, norint jį atitolinti (ir gana ženkliai) visiškai pakanka nesus-dėtingų receptų. Štai jie: 1) val-gyti įvairų maistą, bet mažiau negu norėtumė; 2) jei leidžia šir-dies būklė, daugiau vartoti skys-čių – bent iki 1.5 – 2.0 litrų per parą (mineralinio vandens, vai-sių sulčių); 3) dažniau eiti pasi-vaikščioti (iki 2 – 3 val. per die-ną); 4) saikingai ir toliau dirbti savo mėgstamą darbą; 5) steng-tis nemažinti domesio, neužsi-daryti savo kiaute.

O kaip gi esti su ilgąamžių kūrybinėmis galiomis? Čia gali-ma būtų paminėti, kad, pavyz-džiui, G. Verdi parašė vieną geriausių savo operų "Falstafą" būdamas 79 metų, 82 metų W. J. Goethe – "Faustą", 85 metų Nobelio premijos laureatas fi-zilogas I. Pavlovas dar tebe-vykdė savo tyrimus apie aukštą-ją nervinę veiklą ir paskelbė vertingus mokslinius straips-nius. Apie visa tai žinomas prieškarinis Nepriklausomos Lietuvos Vytauto Didžiojo uni-versiteto profesorius J. Blažys rašė: "Jeigu paimtume didelių mokslininkus, išradėjus, valstybės vyrus, tai čia greičiau taisyklė il-gas amžius ir ilgas darbingumas".

Įvairios žinios

"Panevėžio rytas" poveyki-nėje laidoje rašė, kad viena kai-mo moteris Velykoms išvirė ir nudažė 60 kiaušinių. Dvylika margučių atidavė savo pažsta-miams, o 48 su vaikaičiu daužė ir suvalgė. Pakilus temperatūrai ir atsiradus skausmams, teko kreip-tis į medikus, kurie mano, kad organizmas reagavo į didelį sveti-mų baltymų kiekį. (ELTA, 2001.VI.19)

"The Washington Times", 260,000 tiražu leidžiamas dien-raštis, š.m. balandžio 18 dienos laidoje specialiu priedu savo skaitytojus informuoja apie Lie-tuvos politinį, ekonominį bei kul-tūrinį gyvenimą. Pateikiami po-

kalbiai su prezidentu V. Adam-kumi, užsienio reikalų ministriu A. Valioniu, krašto apsaugos mi-nistriu L. Linevičiumi. Aprašy-tas Lietuvos siekis tapti ŠAS-gos(NATO) nare, pateikti užsie-nio reikalų viceministerio G. Čekuoio, ambasadoriaus Vašingto-ne V. Ušacko bei kitų pareigūnų komentarai politikos klausimais. Apžvelgta Lietuvos ekonominė pažanga, JAV investicijos, pasi-ruošimas litą jungti prie euro ir kt. Nemažai dėmesio skirta Lie-tuvos kultūriniam gyvenimui, ap-tariamam Katalikų Bendrijos vaidmuo Lietuvos tapatumo plėto-jer, pateikiama informacija apie Lietuvos žydų bendruomenę. Dienraštis priedą apie Lietuvą siuntinėja JAV administracijos institucijoms, JAV kongreso at-stovams, diplomatinio korpuso nariams, tarptautinėms finansų įstaigoms ir 500 didžiausių bend-rovių vadovams. Pranešimą apie šį specialų leidinį "TZ" atsiuntė Lietuvos respublikos ambasada Vašingtone.

HOMELIFE
Home Life/Realty One Ltd.
2261 Bloor St. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) 763-5161
Fax: 416 763-5097
Prašau kreiptis visais namų
pirkimo-pardavimo reikalais.
Patarnauju lietuvių visuomenei 14 metų

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING &
APPLIANCES
Skambinti

R. Jareckui
Tel. 416-370-3539
arba 416-825-3328
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

"Tėviškės žiburių" spaudos vakaro loterijoje laimėjęs tortą (V. Baliūno dovana) J. Jurcevičius. Šalia jo – "TZ" administratorė A. Trussow, KLK kultūros draugijos "Žiburiai" pirmininkė ir redakcijos narė R. Sakalaitė-Jonaitienė, vadovavusi visam renginiui

Nuotr. B. Tarvydo

Didžiosios "TZ" loterijos aukotojai ir laimėtojai

- Stasės Zaviėnės dovanotą lininę staltiesę ir medžio drožinį – J. Kairiūnas, Calgary, AB, nr. 2158;
- Veronikos Knykaitės dovanotą dekoratyvinę lėkštę – B. Biretienė, Scarborough, Ont., nr. 11863;
- Ramūnės Jonaitienės dovanotą A. Dociaus paveikslą – V. Skukauskas, Toronto, Ont., nr. 11016;
- Antano Suprono juostinę ir S. Matulionio dovanotą juostą – V. Skukauskas, Toronto, Ont., nr. 11037;
- Liudos Sendžikienės tautinę lėlę – Vaidą Petrauskienę, Toronto, Ont., nr. 12006;
- Onutės Vaštokienės keramikos indą – A. Vitkevičienė, Hamilton, Ont., nr. 6444;
- A. Laurinaičio dovanotą paveikslą – J. Mikuckis, Riverdale, MD, nr. 5605;
- K. Abromaičio medžio drožinį – K. Gilman, Toronto, Ont., nr. 6412;
- Z. Didžbalienės dovanotą lovatiesę ir p.p. Petronių dovanotą virimo knygą – A. Benetis, Toronto, Ont., nr. 3653;
- Valentinos Balsienės kerami-kos indą – A. Sungailienė, To-ronto, Ont., nr. 11286;
- L. Matulevičienės dovanotą paveikslą – V. Karnilavičius, Toronto, Ont., nr. 0436;
- Slavos Žiemelytės dovanotą li-ninę staltiesę ir medinį pa-veikslą – E. Kuzmickienė, To-ronto, Ont., nr. 11449;
- Sofijos Pacevičienės dekoraty-vinę keramikos lėkštę – J. Budnikienė, Orland Park, IL, nr. 0583;
- Zigmo Dobilo paveikslą – A. Sidlauskienė, Ottawa, Ont., nr. 11277;
- Aldonos Vaitonienės tautinė

lėlė – B. Biretienė, Scarbo-rough, Ont., nr. 10471;

- Prel. P. Gaidos dovanotą Rū-pintojėlį ir Genutės Gaiztutienės dovanotą lininį rankš-luostį – B. Siliūnas, Clarendon Hills, IL, nr. 0247;
- Reginos Žiuraitienės paveikslą – S. Senkus, Hamilton, Ont., nr. 6489;
- A. Abromaitienės rankšluosti-nę ir R. Vaitkevičienės davo-notą lininį rankšluostį – V. Lė-veris, Toronto, Ont., nr. 0474
- Piniginę dovaną \$250 – P. Kuras, Thornhill, Ont., nr. 11761;
- Piniginę dovaną \$500 – L. Eiser, Toronto, Ont. nr. 3114.

Mažosioje loterijoje buvo PRI-SIKĖLIMO PARAPIJOS kredito kooperatyvo ir "PARAMOS" kredo-to kooperatyvo dovanotos pintinės su skanumynais, V. BALIŪNO keptas "Napoleonas", TOMO SENKEVIČIAUS dovanotas bute-lis degtinės, KESTUČIO RAU-DŽIO ir bendrovės CENTURY 21 Destination Real Estate dovanotas pažymėjimas 500 Airmiles Reward Miles gauti bei G. GAIZTUTIENĖS dovanotas skanumynų bei N. N. dovanotas gėrimo laimikis.

NUOŠIRDŽIAUSIA PADĖKA didžiosios ir mažosios loterijos lai-mikių aukotojams.

"Tėviškės žiburių" spaudos va-karo proga mūsų nuoširdūs rėmėjai aukuoja: \$500 – B. ir S. Sakalai; \$150 – H. ir G. Lapai; \$100 – G. ir D. Sakai, dr. J. ir A. Sungailos, A. Bumbulis, Toronto V. Pūtvio šaulių kuopa; \$75 – V. ir S. Auštrotai; \$60 – L. ir D. Garbaliuskai; \$50 – dr. Č. ir dr. B. Joniai, V. ir O. Taseckai, J. ir R. Karasiejai, R. ir G. Paulioniai, J. ir R. Žiūraičiai, M. ir R. Rusinai, V. ir S. Balsevičiai, A. Dragašius, dr. S. ir E. Čepai, J. Pacevičienė; \$25 – P. ir I. Lukoševičiai.

"Angeliukės" iš Toronto-Mississaugos Edmontono parduotuvėje "West Edmonton Mall" su vadovu T. Uogintu

Nuotr. N. Benotienės

Matininkas
TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.P.
ONTARIO LAND SURVEYOR
40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7

TEL: (416) 237-1893
FAX: (416) 237-0426
E-mail: tom.senkus@sympatico.ca

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS
Re/max West įstaigoje
ilgiausiai dirbantis agentas
♦ 25 metai namų remonto patyrimas ♦ Dau-giau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo pa-tyrimas ♦ Namų nuomojimų ir nuomininkų rei-kalų specialistas.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel.
416 769-1616, namų – 416 769-3577

Nemokamas namų įvertinimas

Dantų gydytoja
Gintarė Sungailienė, D.S., D.D. S.
115 Lakeshore Rd. E.
Mississauga, Ont. L5G 1E5 Tel.: 905 271-7171
(į vakarus nuo Hurontario)

NAUJAS ERDVUS KABINETAS
Patogus, nemokamas mašinos pastatymas

ORTODONTAS
(Orthodontist)
DR. R. KARKA, D.D.S. M.s. Dip. Orth.
2326 Bloor Street West, Suite 200
(Prie Jane gatvės)
416 769-2526

DR. STASYS DUBICKAS
DANTŲ GYDYTOJAS
398 Guelph Line, Burlington
(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)
Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")
(905) 333-5553
TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE – 2373 BLOOR ST.W.

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE, JOHNSON
5110 Dundas ST.W.
(tarp Islington ir Kipling gatvių)
Etobicoke, Ont. M9A 1C2
Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

Sutton GROUP

PATYRĖS NUOSAVYBIŲ PARDAVĖJAS netoli naujos PRISIKĖLIMO PARAPIJOS
Prašau skambinti šiandien
tel. 416 236-6000
pirkimo ar pardavimo klausimais

sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

MARGUTIS
PYSANKA - V.I.M. Inc.
4134 Dundas St. West,
Toronto, ON, M8X 1X3
Tel. (416) 233-4601
Fax (416) 233-3042

Reguliarūs maršrutai siuntiniams laivu
ir lėktuvu tiesiai į Vilnių.
Greitas ir garantuotas
siuntų pristatymas Lietuvoje.

VILNIUS

Nemokamai surenkame siuntas
iš Jūsų namų.*
Tel: (416) 233-4601
*Galiauja kai kurie apribojimai.

\$2.00* COUPON For 1 parcel \$2.00* OFF
*Coupon valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

TORONTONT

Anapilio žinios

– Gegužės 4 yra pirmas mėnesio penktadienis. Tą dieną Lietuvos kankinių šventovėje bus Mišios vakare 7 val., o po Mišių – Šventoji Valanda prie išstatyto Švenčiausiojo.

– Balandžio 24, antradienį, Punks apylinkėje mirė a.a. Petras Rėkus, 83 m. amžiaus, mūsų gero parapijiečio Broniaus Rėkaus tėvelis.

– Ateinantį savaitgalį Delhi Šv. Kazimiero šventovėje bus antroji rinkliava Šv. Petro seminarijai. Tai rinkliavai vokeliai padėti prie šventovės durų.

– Tikičiajai Lietuvai aukos parapijoje priimamos išties Velykų laikotarpį. Vokelių toms aukoms padėta prie visų šventovės durų.

– KLF moterų draugijos skyriaus susirinkimas bus gegužės 6, sekmadienį, po 11 v.r. Mišių Anapilio salėje. Visos narės kviečiamos dalyvauti.

– „Gintaro“ ansamblio nariai Motinos dienos proga parduos rožes ateinantį sekmadienį parapijos salėje. Šią vasarą jie vyksta į Meksiką atstovauti Kanadai tarpautinėje Zaccatecos šventėje.

– Gegužės 12, šeštadienį, kviečiami savanoriai į Anapilio aplinkos pavasarinio apvalymo talką nuo 1 val. po pietų. Talkininkai prašomi atsivežti savo įrankius. Kreiptis į Viktorą Narušį tel. 905 277-1128.

– Motinos dienos pietūs Anapilyje bus gegužės 13, sekmadienį, po 11 v.r. Mišių.

– Pavasarinė kapinių lankymo diena Anapilyje bus gegužės 27, sekmadienį. Pamaldos kapinių koplyčioje – 3 v.p.p. Autoaiškštėje bei kapinėse tvarką prižiūrės Toronto VI. Pūtvio šaulių kuopa. Mokyklinės autobusas į pamaldas veš maldininkus nuo Islington požeminių traukinių stoties 2.30 v.p.p., o nuo Anapilio atgal išvažiuos 5.30 v.p.p. Anapilio autobusėlis tą sekmadienio rytą važiuos įprasta sekmadienio tvarka.

– Parapijos gegužinė įvyks birželio 10, sekmadienį, po 11 v.r. Mišių Lietuvos kankinių šventovės aikštėje. Visi parapijiečiai kviečiami dalyvauti.

– Mišios gegužės 6, sekmadienį: 9.30 v.r. už a.a. muz. Stasį Gailevičių; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 3 v.p.p. už a.a. Igną Pakarną; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje gegužės 5, šeštadienį, 3 v.p.p. už gyvas ir mirusias KLF moterų draugijos nares bei rėmėjas.

Išganytojo parapijos žinios

– Šį šeštadienį, gegužės 5, 9 v. ryto pradžioje pavasarinį šventovės ir aplinkos sutvarkymą. Kviečiame savanorius į talką.

– Sekmadienį, gegužės 6, pamaldos 9.30 v. ryto su Šv. Komunija. Pamaldų metu vyks sekmadienio mokykla vaikuiams.

– Moterų draugijos „bazaras“ įvyks šeštadienį, gegužės 26. Pradžią – 7 v. ryto. Daiktai atvežami penktadienį, geg. 25, tarp 6 ir 8 v.

– Specialios aukos: Palangos parapijai \$660; prisimenant a.a. Ričardą Dirvelį – \$735 ir a.a. Mariją Reinartienę – \$1,040.

Maironio mokyklos žinios

– Balandžio 28 d. sėkmingai praėjo Tarpautinis kalbų simpoziumas „Don Bosco“ mokyklos patalpose. Jame dalyvavo lietuvininkų kursų moksleiviai, vadovaujami vedėjos Nijolės Benotienės.

– Maironio mokyklos kankininkės birželio 9 d. dalyvaus Kanados baltiečių muzikos festivalyje. Koncertas įvyks Latvijoje. Bilietus platina B. Batraks.

– Paskutinis mokslo šeštadienis – birželio 9 d. Živilė

Prisikėlimo parapijos žinios

– Šis penktadienis ir šeštadienis yra mėnesio pirmieji. Pirmą penktadienį, gegužės 4, šventovėje vyks šv. Valanda ir Mišios 7 v.v. Pirmą šeštadienį Gyvojo rožinio draugijos nariai renka rožinio kalbėjimui ir Mišiom 10.30 v.r.

– Pirmos Komunijos iškilmės vyks šį sekmadienį per 10.30 v.r. Mišias.

– Santuokos sakramentui ruošiasi Pranas Beržinis su Patricia Wiley.

– Kasdienės Mišios šokiadieniais yra aukojamos 8 v.r. ir 7 v.v. Gegužės mėnesį prieš vakarines Mišias parapijos maldos grupės kalbės rožinį, po Mišių bus kalbama Marijos litanių ir giedamos gegužinėm pamaldom pritaikytos giesmės.

– Dėkojame „Vilnius Manor“ vadovybei už leidimą naudotis jų patalpomis kasdienėm Mišiom. Ten gyvenantiems pageidaujant, „Vilnius Manor“ patalpose bus aukojamos Mišios kiekvieną penktadienį 8.30 v.r.

– „Žodis tarp mūsų“ knygetės, gegužės ir birželio mėnesių, galima įsigyti sekmadieniais po 10.30 v.r. Mišių šventovės prieangyje. Kaina \$5.

– Lenkijoj mirė a. a. Antanas Ramanauskas, Onos Kiršienės sūnėnas.

– „Kretingos“ stovyklų tvarka: lietuviškai kalbantiems liepos 8-21 d.d., lietuvių kilmės vaikams lietuviškai nekalbantiems liepos 22 – rugpjūčio 4 d.d. Šeimų su vaikais stovykla rugpjūčio 5-11 d.d. Šeimų stovyklos reikalus tvarko ir žinias teikia Virginija ir Linas Zubrickai – 416 767-9066.

– Mišios sekmadienį, gegužės 6: 8 v.r. už Lukauskų šeimos mirusius; 9.15 v.r. už a.a. Magdalėną ir Alfonsą Seliokus; 10.30 v.r. už gyvas ir mirusias motinas. Pirmąją Komuniją priimančių vaikų intencija, už a.a. Jurgį Radžioną – 1 metinės, už a.a. Laimutį Dūdą.

– „Tėviškės žiburiai“ iš a.a. Delfinos Zulonienės palikimo gavo \$1,000. Savaitraščio leidėjai už auką nuoširdžiai dėkoja.

Aldona Aukštikalnytė savo brangaus ir mylimo pusbrolio a.a. kun. Fabijono Kirelio, mirusio 2001 m. balandžio 5 d. Palos Hills, IL, garbingam atminimui „Tėviškės žiburiams“ aukojė \$500. Laikraščio leidėjai dėkoja už paramą.

– Iš Kantautų fondo, pagal jų pageidavimą, „Tėviškės žiburiai“ gavo \$180. Už paramą leidėjai dėkoja.

– A. a. Vytautui Stukui mirus, užjausdami jo brolių Juozą ir jo šeimą bei visus gimines ir artimuosius, kun. Algimantas, Rūta Žilinskai ir Uršulė Bleizgienė „Tėviškės žiburiams“ aukojė \$50.

– Šv. Jono lietuvių kapinių Mississaugoje administracija praneša, kad kapinėse vandens tiekimas jau yra įjungtas ir veiks iki vėlyvo rudens.

Muziejiaus-archyvo žinios

– Šiuo metu muziejyje vyksta dail. Onos-Birutės Gustaitienės piešinių paroda. Kapinių lankymo diena ruošinama nauja paroda – Lietuvos valstybinio muziejaus fotografo Kęstučio Stoškaus nuotraukų ciklas „Vilniaus senamiestis“.

Lietuvių Namų žinios

– Balandžio 29 d. Lietuvių Namų svetainėje pietavo 256 svečiai. Pranešimą padarė ir su svečiais susipažindino LN moterų būrelio narė L. Balsienė.

– LN valdybos posėdis įvyks gegužės 9 d., 7 v.v.

– Gegužės 13 d. Lietuvių Namuose įvyks pietūs Motinos dienos proga. Vyrų būrelio nariai pasveikins mamas su gėle bei pavaišins vynu taure. Visi galės pasivaikinti „specialia lėkšte“, skirta Motinos dienai.

– LN moterų būrelis dėkoja gen. garbės konsuliui H. Lapui ir poniai bei KLB Toronto apylinkės valdybos pirmininkei D. Garbaliūskienei ir jos vyrai už dovaną.

– Lietuvių Namai ieško tarnautojo, galinčio dirbti autoaiškštėje. Kreiptis į LN raštinę arba skambinti tel. 416 532-3311.

Slaugos namų žinios

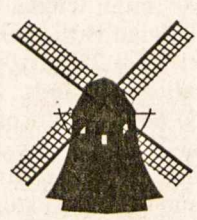
– Slaugos namų statybai aukoją: A. S. Hrajinik – \$200, N. S. Pečiulytė – \$100 (170). Slaugos namų komitetas dėkoja visiems už aukas. Jos priimančios Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, ON, M6P 1A6. Slaugos namų elektroninis paštas: <http://members.planetecor.com/~litn/>

„TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI“ SPAUDOS VAKARAS įvyko š.m. balandžio 21 d. Anapilyje, Mississaugoje. Viršuje (iš k.) koncerto atlikėjai – smuikininkas Atis Bankas ir pianistė Irena Beresnevičienė; Lietuvos gneralinio garbės konsulo žmona Gražina Lapienė, KKKD „Žiburiai“ pirmininkė R. Sakalaitė-Jonaitienė, „TŽ“ administratorė Aušra Trusow; apačioje (iš d.) Vaida Kuprevičiūtė-Petruskienė, koncerte skaiciusi poeziją; Rūta Urbonaitė-Rusnienė ir Janė Vingilienė priima svečius prie įėjimo

Nuotraukos B. Tarvydo

Kviečiame visus į Toronto lietuvių jaunimo ansamblio „GINTARAS“

45 METŲ SUKAKTUVINĮ KONCERTĄ
„Po malūno sparnais“

2001m. gegužės 26, šeštadienį, 6 v.v., Anapilio salėje

PROGRAMOJE – visos „Gintaro“ šokėjų grupės, kaimo kapela ir „Angeliukų“ choras, vad. N. Benotienės. Bilietai platunami sekmadieniais parapijose arba pas J. Vingilienę tel. 416 233-8108. Įėjimas \$10.

„Gintaro“ tėvų komitetas

Maloniai kviečiame Jus dalyvauti
Motinos dienos pietuose
š.m. gegužės 13, sekmadienį, 12.30 v.p.p.,
Anapilio didžiojoje salėje

Programoje dalyvaus Anapilio „Angeliukų“ choras.
Bilietai: suaugusiems – \$16; nuo 7-12 metų – \$8; iki 6 metų – nemokamai. Bilietus galima įsigyti sekmadieniais po pamaldų Anapilyje arba kreiptis į Žilą tel. 905 608-1153 ar Romą tel. 905-829-3280.
Rengia – Anapilio jaunų šeimų sekcija

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS ieško tarnautojo (os)

nepilnam laikui, įvairiomis darbo valandomis per savaitę. Reikia laisvai kalbėti ir rašyti lietuviškai bei angliškai, o taip pat turėti savo susisiekimo priemonę.

Žinias apie save siųsti iki gegužės 4 d. vedėjai faksu 416-532-4816 arba E-paštu: rpcul@rpcul.com
Tiktai išrinktieji kandidatai bus pakviesti pokalbiui.

KLB žinios

– CCCEC (Canadian Community of Central and Eastern Europe (Countries), anksčiau buvęs 7 tautų komitetas, išsirinco naują pirmininką estą Markų Hess. Į valdybą įeina latvis ir lietuvė Natalija Liacienė.

Komitetui priklauso – lietuviai, latviai, estai, ukrainiečiai, lenkai, vengrai ir slovakai. Bus bandoma išvystyti aktyvią veiklą dėl Baltijos kraštų priėmimo į ŠAS-gą (NATO). Tuo reikalu kovo 29 d. buvo susitikta su Kanados užs. reikalų ministru John Manley. Rugpjūčio 29-tą Toronto universitete įvyks simpoziumas, kurio metu vyks diskusijos, įvairūs pranešimai. Jame bus kviečiamas dalyvauti Vytautas Landsbergis.

– Naujų ateivių anglų kalbos kursų mokytoja Renatai Jasaitytei, išvykstančiai į Argentiną, KLB valdybos pirm. Algirdas Vaičiūnas padėkojo už darbą ir įteikė Padėkos lapą. Ieškoma naujo mokytojo-jos kitam sezonui. Kreiptis į Rūta Žilinskienę tel. 905-270-3723.

– Spalio 28 d. Toronte įvyks „Azuoliukų“ choro iš Lietuvos koncertas. Tą patį savaitgalį bus ir KLB tarybos suvažiavimas. Inf.

ATLIEKŲ staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengti pirtis (saunas), dengti stogus. Skambinti Algijui tel. 905 272-8323. Pager 416 715-4783.

ALYVDUI GRIGUČIUI tel. (905) 848-9628 nešiojamas (416) 560-0122

Punia Construction Ltd.
NAMŲ REMONTO BENDROVĖ

• ATLIEKAME: staliaus, dažymo, elektros, vandentiekio, susikabinusių plytų (interlocking), keramikos plytelių klojimo darbus

• IRENGIAME: rūsius, vonias, virtuves

• STATOME: verandas, tvoras

• DENGIAME stogus.
GARANTUOJAME GERĄ DARBO KOKYBĘ

Skambinti
ALYVDUI GRIGUČIUI
tel. (905) 848-9628

nešiojamas (416) 560-0122

MONTREALQUE

Velykų stalas, rengtas katalikų moterų Aušros Vartų parapijos salėje balandžio 22 d., praėjo su dideliu pasisekimu. Dalyvių prisirinko apie pusantro šimto. Ilgiausias salėje stalas buvo apkrautas įvairiausiais šaltais kepsniais su visais priedais. Nestigo ir margučių. O ant kito stalo buvo pilna skaniausių pyragų – nepoleonų, pyragų su varške, be varškės ir kt. O stalo viduryje puikavosi didžiulis šakotis, atvežtas net iš Toronto.

Pradžioje rengėjų vardu pirmininkė Genovaitė Kudžmienė trumpai visus svečius pasveikino ir pakvietė meninę programą pradėti iš Sherbrooke, Que. atvykusios prof. Andriaus ir Almos Valevičių šeimos dvi mergaitės. Aida pianinu paskambino du muzikos kūrinius, Augusta pagrojo smuiku. Pasirodė lituanistinės mokyklos mokiniai su

deklaacijomis ir ypatingai visiems patikusiu liaudies dainų įscenavimu. Juos paruošė vedėja Asta Staškevičienė su mokytojoms Inga Giedrikienė ir Aušra Gerasavičiūtė. Pagaliau atėjo Velykų senelė (Aldona Morkūnienė) su didžiuliu maišu gėrybių. Ji sakė esanti iš Lietuvos ir vaikuiams aiškino Lietuvos gamtos ir gyvūnijos grožį. Po trumpos kalbos vaikučius apdovanojo kun. Ričardo Birbilo ir rengėjų parūpintais saldumynais. Tuo baigėsi meninė programa.

Kunigui sukalbėjus maldą, prasiėjo vaišės. Kavos metu vyko nedidelė, bet vertinga loterija. Pabaigoje G. Kudžmienė dėkojo programos atlikėjams, visiems prisidėjusiems maistu bei darbu, taip pat „Litui“ už finansinę paramą. Dalyviai skirstėsi patenkinti jaukiai šeimyniškai praleista popiete. B.S.

Iš pračities: kun. J. Kubilius apdovanojamas aukso spalvos arnotu jo 40-ties metų kunigystės sukakties proga
Nuotr. A. Čepulio

Montrealio lietuvių kredito unijos LITAS

valdyba kviečia narius į

METINĮ VISUOTINĮ NARIŲ SUSIRINKIMĄ,

kuris įvyks 2001 m. gegužės 27, sekmadienį, 4 v.p.p. Šv. Kazimiero parapijos salėje, 3426 Parthenais, Montreal, Que.

➤ Narių registracija vyks nuo 3 iki 4 val. po pietų.
➤ Kandidatų į valdybą ir komisijas siūlymai turi būti padaryti raštu dviejų unijos narių, turėti kandidatų sutikimą ir įteikti unijos sekretoriui ne vėliau kaip 5 dienas prieš susirinkimą.

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827

FAX: 766-1349

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE. H1X 1L7

TEL: (514) 722-3545

FAX: (514) 722-3546

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

savaitraštis, didelio formato, 8-10 puslapių,
reguliari metinė prenumerata – \$45.00,
rėmėjo – \$55.00, garbės – \$65.00
Naujam prenumeratoriui pirmiems metams – \$35.00
(JAV-se amerikietiška)

Vardas, pavardė.....

Adresas.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....